

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čerkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četr strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Nove občine.

O bodočnosti novih naših občin je na zasedanju banovinskega sveta v Ljubljani, ki je bilo v prvi polovici meseca februarja, g. dr. Vončina, načelnik politično-upravnega oddelka, izjavil med drugim sledeče:

»Novi občinski zakon, ki naj bi preustrojil in poenotil občinsko upravo v vsej državi, je nudil s svojim priprostim in naglim komasacijskim postopkom tako ugodno priliko za uresničenje starih težnj o združitvi občin, da banska uprava ni smela zamuditi te prilike in po zakonu danega ji polletnega roka, in to tem manj, ker stanje občin v dravski banovini ni bilo v skladu z novim zakonom in ker se ob starem stanju občin niti ne bi mogli izvoliti organi občine, kakršne uvaja novi zakon. Zaradi nenadno odrejenih občinskih volitev se je moral ugotovitveni postopek kar najhitreje skončati, in tako je bil ministrstvu notranjih poslov že v pričetku septembra predložen obširen predlog, vsebujoč dalekosežne teritorialne izpremembe v malodane vseh občinah te banovine. G. minister si je predlog usvojil v svoji uredbi z dne 5. septembra 1933, ki je bila objavljena tudi v »Službenem listu« banske uprave in v dnevnem časopisju, in na koje podstavi so bile izvedene lanske občinske volitve.

Ker združitev občin po tej uredbi ponekod ni ustrezala potrebam naroda, in ker je v vsej naglici sestavljena septemberska uredba imela res več pomanjkljivosti, se je takoj po volitvah uvedla delna revizija komasacije. Po končanih ugotovitvah je bil predložen ministrstvu nov predlog, ki vsebuje precej izprememb. Pričakovati je, da bo ta predlog v kratkem sprejet in objavljen kot izprememba prvotne komasacijske uredbe.

Število podeželskih občin dravske banovine je reducirano od 1063 na 364, torej približno na eno tretjino napram prejšnjemu stanju. Povprečno ima naša občina sedaj nekaj pod 3000 prebivalcev, s čimer je prilično ustrezno zakonu in dosežena nujno potrebna enotnost v državi. Davčna moč povprečne občine je znatno dvignjena, in lahko bo sedaj izvesti reorganizacijo občinske uprave ter jo dvigniti z nastavitvijo splošno in strokovno izobraženega osebja in primerno opremo in ureditvijo občinskih uradov. Glavno pa je, da bo nova občina kos tudi večjim nalogam, ki jih ji daje sodobnost, in da bo s svojimi večjimi sredstvi zamogla sploh izvajati smotreno občinsko politiko. Imamo še sicer vedno nekaj po številu prebivalstva in po davčni moči malih občin, a te izjeme so utemeljene v posebnih terenskih in naselbenih prilikah dotičnih krajev in se ne morejo odpraviti. — V letu 1933 so prispevale za uradne prostore sreskih načelstev vse občine v celi banovini skupaj 527.925 Din, kar v primeri s 66.015.715 Din celotnih proračunskih izdatkov dotičnih ne znese niti eden odstotek. Za splošno stanje naših občinskih financ ta obremenitev tedaj ni odločujoča. Nekoliko večji so prispevki avtonomnih mestnih občin in njih okolice za vzdrževanje državne policije. Ti so znašali v letu 1933 v vsej banovini 2.138.268 Din, kar da napram 80.292.600 Din njihovih celotnih proračunskih izdatkov 2.7%. Ker morajo ostale občine nositi vse stroške za policijo same, tako da mnogo prekašajo odstotek izdatkov v avtonomnih mestih, je položaj teh mest razmeroma še mnogo ugodnejši, ker bi jih vzdrževanje lastne policije stalo mnogo več.

Višji so izdatki občin za stanarine in kurivo za učiteljstvo in za nagrade veroučiteljem. Za učiteljske stanarine so izdale v letu 1933 selske občine 2.160.000 Din, za kurivo 750.000 Din in za katehetske nagrade 2.400.000 Din,

skupaj torej 5.310.000 Din ali 7% vseh občinskih izdatkov. Mestne občine so dale za stanarine 875.000 Din. Izdatki vseh občin v banovini v omenjene namene so znašali 6.185.000 Din, to je 25% vseh šolskih proračunov. Kakor vidimo, je ta znesek sicer znaten, vendar navadno ni tolik, da bi bil v stanju sam zase ogroziti proračunsko ravnovesje upravne občine.

V tekočem letu bo treba nove občine organizirati. Nadaljevati in dovršiti bo likvidacijo starih občin, kjer bo najtežja stvar likvidacija aktivne in pasivne imovine, ki marsikje ne bo šla brez sporov. Urediti je občinske urade, ustanoviti službena mesta in urediti službene odnose občinskih uslužbencev s pravili, izdanimi v okviru uredbe, ki je tudi predmet temu zasedanju banovinskega sveta. V sklad z novim občinskim zakonom bo spraviti poslovanje občin in občinskih podjetij, preurediti vse ostale občinske uredbe in pravilnike. Organizirati se bodo morale podobne po novem zakonu, sklicati krajevni zbori in izvesti volitve krajevnih starešin, likvidirati gospodarski odbori na bivšem Kranjskem. S tem bo željam prebivalstva po dekoncentraciji občinske uprave v veliki meri ustrezno.

Smrtno ponesrečeni belgijski kralj
Albert I.

Novi belgijski kralj Leopold III. in
njegova soproga.

V NAŠI DRŽAVI.

Sarajevska afera pred parlamentom.

Na seji narodne skupščine v Beogradu 21. februarja je bila razprava o poročilu imunitetnega odbora, da se izroči sodišču narodni poslanec Husejin Kadič, ker je upleten v takozvano sarajevsko afero, to je, zlorabil je državno premoženje s pomočjo agrarne reforme. Kakor je na seji skupščine poročevalec imunitetnega odbora Cemovič poudaril, je Kadič po sprejetju zakona o spremembah in dopolnitvah v zakonu o likvidaciji agrarne reforme v Bosni z dne 12. avgusta 1933 ponovno kupil za 40.000 Din tisto posestvo, ki ga je bil leta 1929 prodal za znesek 23.700 Din. Za to posestvo je sedaj dobil od države 1.523.000 Din. Kadič je na isti način kupil še več posestev in je sedaj dobil od države za ta posestva dvajsetkrat več, kakor pa je plačal on. Pri pretresu je tudi prišlo na dan, da je večje število uradnikov, odvetnikov in drugih bilo v posesti številnih agrarnih obveznic in svot v gotovem denarju, ki so jih prejeli od kmetov za storjene usluge pri izvajanju agrarne reforme.

Poslanec dr. Kešeljevič je kritiziral izvajanje agrarne reforme v obče. Navedel je več slučajev iz Bačke, ki dokazujejo, da zemlje niso dobili tisti, ki bi jo morali dobiti, pa je še danes nimajo. Če bi se potovalo po severnih krajih, bi se našlo dosti takšnih afer. Pred 2 letoma je bila vložena interpelacija o korupcijski aferi v beograjski občini. Neki vseučilišni profesor, ki zelo veliko zasluži, je dobil ubožno spričevalo. Med uradništvom dobivajo nekateri strankini priganjači po več mesečnih plač, ki dosegajo mesečno višino do 20.000 Din. To so zneski, s katerimi bi se lahko preživelo 200 družin. V Franciji je vlada poskušala zapreti usta časopisju, ki se je borilo proti korupciji, pa se je cela Francija dvignila proti temu. Neodvisnost sodnikov je predpogoj za uspešno borbo zoper korupcijo. Ako se kje dogaja, da se preprost človek, ki razbije okno ter vkrađe kruh, obsodi na kazen, uradnik pa, ki okrađe državo, se ne obsodi in ne izgubi častna prava, potem ni zdravila zoper korupcijo.

Poslanec dr. Lončarevič je poudaril, da je prejšnji poljedelski minister dr. Ljubomir Tomašević ostal dolžen odgovor na interpelacijo o tem, kako je bilo mogoče, da je bil za poročevalca o agrarnem zakonu za Bosno postavljen poslanec Husejin Kadič, katerega dotični parlamentarni odbor ni določil za poročevalca. Kot dokaz, kako široke meje je zavzela sarajevska afera, navaja okrožnico muslimanskega prosvetnega in podpornega društva »Gajret« v Sarajevu od 5. decembra 1933. Iz te okrožnice sledi, da morajo krajevni odbori in poverjenišтва »Gajreta« po-

iskati vse tiste premožnejše ljudi, ki se bodo okoristili z zakonom o agrarni reformi, ter da od njih izposlujejo pismo obvezo, da bodo od agrarnih obveznic izplačali »Gajretu« 5 odstotkov. »Gajretovi« odborniki in zaupniki naj torej delajo na to, da bo ocenitev zemljišč agrarne reforme čim večja, da bo 5% prispevek za »Gajreta« dosegel čim večji znesek.

Poslanec Dragutin Perko je osvetlil korupcijo z naslednjim slučajem, ki se je njemu pripetil kot varaždinskemu županu. K njemu je nekoč prišel nek žid in ga prosil, da mu izposluje jugoslovansko državljanstvo. Ker pa je vedel, da je žid na slabem glasu in znan kot tat, je odklonil njegovo prošnjo, o čemer je tudi obvestil predsednika vlade. Ta žid pa je vseeno dobil državljanstvo in se je pozneje trkal na prsi in hvalil, da je plačal zanj 60 jurjev. Isti žid pa sedi danes kot triletni obsojenec v Lepoglavi zaradi raznih goljufij in zlorab.

Razprava o tej aferi se je nadaljevala na seji v petek, 22. februarja. Poslanec dr. Metikoš s tovariši je stavil predlog, naj parlament izvoli dve anketni komisiji (dva preiskovalna odbora), ki bosta to in slične afere preiskali. Pred glasovanjem o tem predlogu je govoril predsednik vlade Nik. Uzunovič, ki je izjavil, da je celotna zadeva v rokah sodišča, ki ima proste roke. Kar se tiče predloga o izvolitvi anketnih komisij, ga vlada ne sprejme. Pri glasovanju je narodna skupščina predlog odklonila. V soboto pa je bil sprejet predlog, da se poslanec Kadič izroči sodišču.

Sprememba trošarin. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o drž. trošarini, ki je bil objavljen v »Službenih Novinah« dne 20. februarja, je tega dne stopil v veljavo. Z novim zakonom so uveljavljene naslednje spremembe trošarin: 1. Trošarina na kavo je povišana za 100% od 400 do 800 Din za 100 kilogramov (torej za 4 Din pri 1 kg). 2. V točki 12 člena 72 zakona o drž. trošarini so črtane te-le besede: »izdelano iz lesa«, kar pomeni, da je treba v bodoče plačati državno trošarino od vsake očetne kisline ne glede na njen izvor. 3. Uvedena je nova trošarina v znesku 100 Din za 100 kg plinskega olja ne glede na način uporabe. Od trošarine na plinsko olje so oproščene vodne zadrage na podlagi odloka fin.

direkcije, in sicer le za tiste količine, ki so potrebne za pogon črpalk in za naprave vodnih zadrug za odmakanje. 4. Uvedena je nova trošarina za vsa za 100 kg. Te trošarine so oproščene olja in masti za mažo v znesku 200 D vodne zadrage s sklepom fin. direkcije, in sicer samo za količine, ki so potrebne za mažo črpalk in naprav za odmakanje. Maža za kolesa (kolomaz) ni trošarinski predmet in se ne bode obremenjevala.

Nove takse. Dosedanja taksa v višini 10% za gledališke predstave, koncerte, predstave prosvetnih društev, za tekme sportnih društev se poviša na 20%. Dosedanje vstopnice bodo žigosale in pobrale takso davčne uprave. Povišajo se takse za prevoz po železnici od 15 na 20% za osebni prevoz, odnosno na 15% za blagovni prevoz. Dolžnost zasebnih avtobusnih podjetij je, da predlože vozne listke davčni upravi, da jih ta žigosa in da plačajo podjetja takso.

V DRUGIH DRŽAVAH.

V Avstriji vladata zopet red in mir. V boju s socialisti in komunisti padle orožnike, policiste in heimverovce so slovesno pokopali. Na Dunaju se je udeležil pokopa 50 žrtev kardinal ter nadškof dr. Innitzer, predsednik republike Miklas, kancler dr. Dollfuss in člani vlade. — Vlada je ukinila po vsej državi prekisod. Ujete kolovodje zadnjega puča so obsodili na večletni zapor, druge zopet so odpeljali v koncentracijske tabore, zapeljane navadne upornike so izpustili. Po preko sodu na smrt obsojenega Wallischa so v Leobnu obesili in je bila na njem kot zadnjem v tem uporu izvršena smrtna kazen.

Italija — Madžarska — Avstrija. — Zadnji avstrijski puč so že izrabili za svoj politični mlin Italijani, ki so naenkrat proti priključitvi Avstrije k Nemčiji. Italija bi rada sedaj ustvarila pod svojim pokroviteljstvom nekako Podonavje med Avstrijo ter Madžarsko. Najnovejša italijanska politika je tudi porinila v ospredje habsburško nevarnost. Vodja avstrijskega Heimwehra knez Starhemberg je bil zadnje dni v Brüsslu na Belgijskem, kjer biva Oton Habsburški. Kako je pravzaprav z upostavitvijo Habsburžanov, še ni znano in je dvomljivo, če je sploh ta zadeva resnega značaja.

Katoliška akcija. Od sv. Očeta nujno priporočana Katoliška akcija se vpejljava po vseh delih katoliškega sveta. Oblika njenega udejstvovanja je po raznih krajih različna, prilagojena krajevnim prilikam. V Italiji ima obliko organizacije ter se opira na stanovske organizacije katoliških mož, žena, mladeničev, mladenk, dijakov in dijakinj. Po drugih državah se smatra kot pokret, kot gibanje in kipenje, ki se ne silil v organizatorične oblike in meje.

Zanimivo je, kako pojmujejo praktični Angleži izvrševanje Katoliške akcije. Monsignor dr. Barrett, škof v Plymouthu, je izdelal načrt sporednega in vzajemnega sodelovanja vseh katoliških organizacij v škofiji, ki bodo nositeljice Katoliške akcije. Za sličen načrt se je tudi odločil nottinghamski škof, ki je sestavil nekaj kabinet (nekako ministrstvo) iz vseh voditeljev katoliških organizacij. Ti voditelji bodo pod škofovim vodstvom določili smernice, ki se bo v njih kretalo delovanje Katoliške akcije. Kar se tiče Katoliške akcije, je jako zanimivo pismo, ki ga je papež Pij XI. nedavno poslal lisbonskemu patriarhu v Portugijski.

V njem poudarja sv. Oče, da je ta akcija apostolsko delo, ki pripada katoliškemu življenju. Uspeh tega dela je v veliki meri odvisen od voditeljstva, za to naj g. patriarh posebno pazi na cerkvene svetovalce te akcije, ker je od njih v prvi vrsti odvisna usoda te organizacije. Kar se dostaja razmerja do politike, sv. Oče poudarja, da je Katoliška akcija prav tako kakor cerkev izven in nad političnimi strankami. To pa ne pomenja, da ne bi katoličani smeli pripadati organizacijam političnega značaja, v kolikor te dajejo po svojem programu in delovanju nujno potrebno jamstvo za varstvo pravic Boga in vesti. Treba je celo naglasiti, da sodelovanje v političnem življenju odgovarja dolžnosti socialne ljubezni, ker mora vsak državljan po svojih močeh pripomagati k dobroti svojega naroda. Če je to sodelovanje prešinjeno s krščanskimi načeli, takšno delo ne koristi samo socialnemu, marveč tudi verskemu življenju. Zato je dolžnost Katoliške akcije, da sama ne dela politike v strogem smislu besede, da pa svoje člane pripravlja, da delajo dobro politiko, v vsem navdihneno s krščanskimi načeli, ki edina morejo prinesiti mir in dobrobiti narodom. Tako se potem ne bodo mogli dogajati slučajji, da ljudje, ki se priznavajo za katoličane, imajo v zasebnem življenju drugo vest, v javnem pa zopet drugo. Jasne in važne besede sv. Očeta!

Socialisti se vračajo v katoliško cerkev. Svet je zastrmel nad brezvestnostjo socialno-demokratskih voditeljev, ki so v Avstriji nahujskali delavske množice na upor zoper državo in državno oblast, sami pa so pravočasno spravili svojo kožo na varno. Glavna duševna voditelja avstrijske socialne demokracije, dr. Bauer in dr. Deutsch, sta pobegnila z bojišča pri Floridsdorfu na Čehoslovaško. Tudi komandant Schutzbunda Heinz je svoje socialistične čete pustil pravočasno na cedilu, ter zbežal preko čehoslovaške meje. Brezvestnost v izbiri sredstev je bila pri voditeljih socialne demokracije prav udomačena. Vsako sredstvo je bilo dobro, samo da je dalo pričakovati kaj uspeha. S hladnokrvno brezvestnostjo so socialistični voditelji hujskali svoje uboge zapeljane delavske pristaše k odpadu od katoliške vere. To brezvestno sredstvo so zlasti uporabljali v svoji onemogli borbi zoper velikega avstrijskega državnika dr. Seipla, rešitelja Avstrije. Število odpadnikov je bilo precejšnje. Mnogoteri preprosti delavci bi se radi bili vrnili v cerkev, pa se niso upali radi terorja, ki je vladal v stranki. Sedaj pa je z razpustom socialno demokratske stranke ta teror prenehal in takoj se je javilo na Dunaju veliko število zapeljancev ter prosilo, da jih zopet sprejmejo v katoliško cerkev. Med tistimi, ki so se vrnili, je bil tudi delavski tajnik v Gradcu z imenom Stanek. Radi upora je bil od prekega sode obsojen na smrt. Stanek je bil rojen katoličan, pa je vsled protikatoliške gonje v socialno-demokratski stranki izstopil iz cerkve ter postal brez konfesije (brez veroizpovedi). Ko so mu naznanili, da se bo smrtna obsodba nad njim izvršila, je odklonil

Sport je zdrav, toda lahko se prehladite vsled majhne neprevidnosti, radi tega mislite takoj po prvih znakih na ASPIRIN tablete in na Bayerjev križ, ki jamči za njihovo pristnost.

V. z.: •JUGEFA• k. d. Zagreb, Galeva 32. Oglas je registr. pod S. br. 437 od 10. I. 1934.

ponujeno pomoč katoliškega duhovnika, češ, da je brez konfesije. Župnik cerkve sv. Jožefa monsignor Hofer ga je večkrat v zadnjih urah obiskal v celi. Pet minut pred obošenjem se je Stanek udal besedam duhovnikovim. Spovedal se je, ko je javil svojo voljo, da zopet postane član katoliške cerkve, ter mirno šel v smrt, spravljen z Bogom.

Voditelj španskih katoličanov kot romar. Španija je še vedno država, kjer vladajo v javnem življenju zelo velike težave. Pri zadnjih volitvah so sicer izvojevali katoličani lepo zmago, vendar je njihovo delovanje zelo oteženo vsled srditega nasprotovanja framasonov, socialistov in komunistov. Voditelj katoliškega ljudstva Gil Rob-

les, slavni zmagovalec pri zadnjih državnozbornih volitvah, se tega zaveda v polni meri. V svesti si je, da je božja pomoč potrebna tudi v politiki. Zato je šel na božjo pot k sloveči cerkvi Mater božje v Ledesmi. Na romarskem potu ga je spremljalo veliko število zvestih in vnetih pristašev zlasti iz vrst vrle katoliške mladine. Med potom so ga navdušeno pozdravljale velike množice katoliškega ljudstva. Osebito prisrčen in navdušen je bil sprejem v Ledesmi. Obdan od ogromne množice se je Gil Robles z iskreno molitvijo zahvalil Bogu za veliko politično zmago španskih katoličanov ter je katoliško Španijo priporočil Mariji — Kraljici katoliškega ljudstva!

NOVICE

Osebne vesti.

Zlata poroka našega dolgoletnega naročnika. V župniji Sv. Miklavža na Polju sta obhajala zlato poroko v krogu svojih dobrih otrok Jožef Ivačič in Marija, rojena Babič. Jubilant je ugleden posestnik in daleč izven župnije znan kot čevljar ter rojen leta 1860 kakor njegova žena. Ko sta se poročila pred 50 leti, sta prebivala pod tujo streho in le pridnosti njihovih rok, štedljivosti in božjemu blagoslovu gre zahvala, da je oskrbel stari Joško v Lastniču lepo posestvo, katerega je že predal brez vsakega dolga svojemu najstarejšemu sinu. Zlatoporočnica sta odgojila v strogo krščanskem duhu 6 otrok, ki so vsi lepo preskrbljeni in v krogu srečnih ter lastnih družin nadaljujejo od blagih staršev jim v mladosti zasajeno versko prepričanje, delo ter skrb za lastni dom. Treba posebej poudariti, da zahaja v Ivačičevo hišo naš »Slovenski gospodar« že 40 let, kar je znak, da je bil Ivačičev dom sosedom daleč naokrog vzgled v vsakem oziru. J. bilantoma naše iskrene čestitke z željo: Bog Vaju ohrani do skrajnih

mej človeškega življenja in uživajta božji blagoslov ter srečo na starost, katero sta si zaslužila z delom in molitvijo v krepkejših letih!

Nesreče.

USODEPOLN POŽAR.

(Dopis od Sv. Frančiška v Savinjski dolini.)

V sredo dne 21. februarja je zadela prijazno Okoninsko vas velika požarna nesreča. Malo pred poldnem se je iz doslej neznanega vzroka pojavil ogenj na lesenem gospodarskem poslopju posestnika in trgovca Josipa Časl, p. d. Potnika. Ker je pihal močen severozahodnik, so se plameni z bliskovito naglico razširili na bližnja gospodarska poslopja, krita s slamo, odtod pa na župnišče ter cerkev, ki sta imela streho iz desk. Na kraj požara so takoj prihiteli, večinoma z motornimi brizgalnicami, gasilci iz Grušovelj, Radmirja, Ljubnega, Rečice, Nazarij, Mozirja, Pobrežja in Šmartna ob Dreti. Požrtvovalnemu naporu vrlih ognjegascev, kakor tudi drugih, se je zahvaliti, da so požar omejili in tako rešili več poslopij, da niso postala žrtev uničujočega zublja. Pogled na pogorišče nudi žalostno sliko. Lepa in daleč na okoli znana podcerkev sv. Jakoba s tremi kupolami je

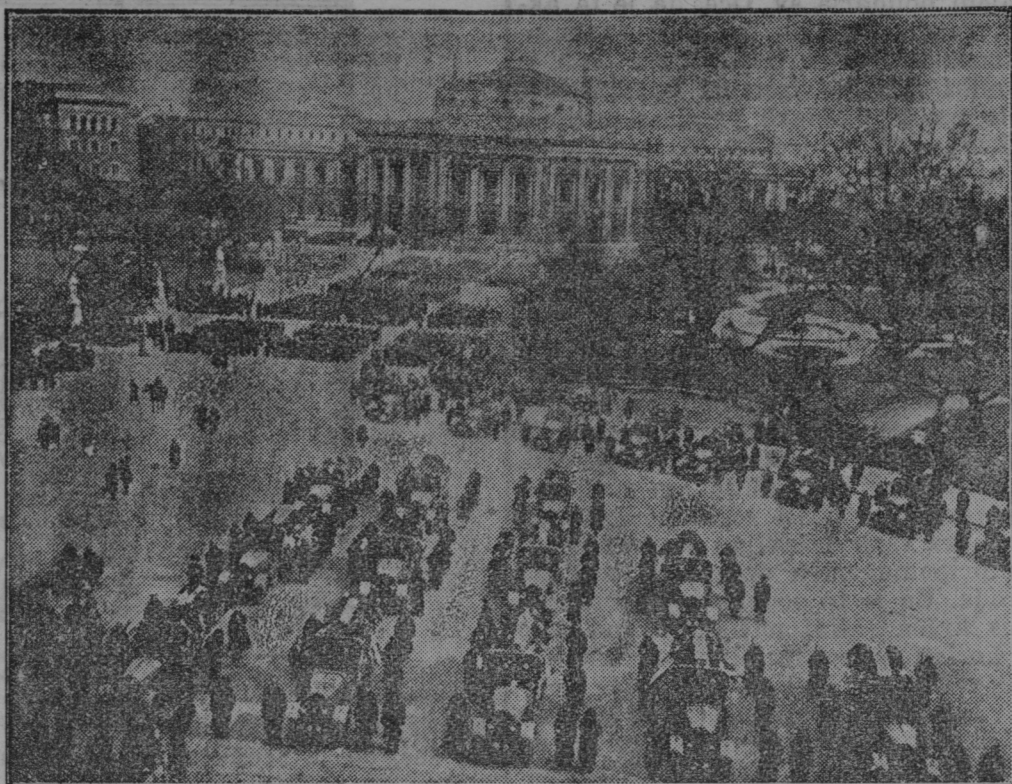
brez strehe, ožgana ter deloma poškodovana v notranjosti. Zgorel je vrhni del stolpa; ako bi ne bilo nekaterih pogumnih fantov in mož, ki so se lotili gašenja v zvoniku, bi bili uničeni tudi zvonovi. Popolnoma je zgorelo ostrežje na župnišču. Treba je pripomniti, da je bila nekaj v Okonini pomožna župnija, zato se nahaja tukaj dokaj veliko župnišče. Uničena so gospodarska poslopja posestnikov Potnika, Janeza in Tišlerja. Škoda je vsekakor občutna in je le deloma krita z zavarovalnino. Prizadete pogorelece priporočamo blagim srcem, da jim priskočijo na pomoč! Pa tudi vnete častilce sv. Jakoba, sv. Ignacija Loj. ter sv. Janeza Nep., kojih altarji se nahajajo v sedaj tako opustošeni cerkvi, prosimo za blagohotne darove, da se nastala škoda čimpreje popravi.

Gospodarsko poslopje žrtev požara. V Podovi pri Račah je upepelil v noči ogenj do tal posestniku Juriju Arbeiter gospodarsko poslopje. Zgorela je krma, vozovi, gospodarsko orodje in znaša škoda 80.000 Din.

Huda nesreča dveh otrok. Posestnik Jožef Falež, lastnik gostilne v Račah, se je mudil zadnjo soboto dne 24. februarja po opravkih v Mariboru. Zvečer sta ga prišla čakati na kolodvor njegova šestletna hčerka in sinček. Pred prihodom mariborskega vlaka so spustili radi premikanja zatvornice. Nekateri so bili tik pred zaporom še na tračnicah in so si rešili s pobegom življenja. Med begajočimi sta bila tudi oba Faleževa otroka. Otroka je dohitela lokomotiva mariborskega vlaka, fantka je zmlelo kolesje na smrt, dekletce je stroj zagrabil in pognal s težjimi poskodami na stran. Težka nesreča je ganila celo okolico.

Po dveh mesecih in pol so potegnili te dni iz Mure truplo lani dne 12. dec. v Muri ob priliki prevoza drv utonolega 29letnega Antona Vučko iz Sr. Bistrice. Truplo je bilo nedaleč od nesreče.

Mizar pogorelec. Mizarju Urankarju v Radečah pri Zidanem mostu je uničil iz nepojasnjenega vzroka v noči od 20. na 21. februar nastali požar vse,

Pogreb žrtev avstrijskega puča na Dunaju. Pred 50 krstami je govoril kardinal in dunajski nadškof dr. Innitzer, predsednik republike Miklas in razni člani vlade.

kar je bilo v delavnici ter na skladišču.

Kozolec in hlev pogorela. V odsotnosti domačih iz neznanega vzroka nastali ogenj je uničil posestniku Zakonjšeku nad Ceglarjem v Zagorju ob Savi kozolec ter hlev. Rešili so nekaj orodja ter živino, ki je dobila precejšnje opekline. Velika težkoča pri gašenju je bila, ker ni bilo v bližini vode in so gasili samo s snegom.

Smrtna nesreča. V Štepanji vasi pri Ljubljani se je sankala navzdol po gričku 10letna delavčeva hčerka Anica Grosman. Pribrzela je s sankami na cesto v trenutku, ko je vozil mimo Magistrov avtobus iz Sostrega v Ljubljano. Na mestu usodepolnega srečanja onemogoča razgled poslopje in radi tega je zašla deklica pod avtobusovo kolo, ki ji je zdrobilo glavo in je obležala mrtva na licu nesreče.

Med dvema avtomobiloma v smrt. Dne 22. februarja je zašel v Št. Vidu p. Ljubljani 28letni Jožef Kočevar s samokolnico med dva avtomobila. Kočevar je prepozno opazil nevarnost, se je ustrašil obeh vozil, zavil z desne na levo stran ceste, kjer je zadel brzeči luksuzni avto v Kočevarjevo samokolnico. Sunek je bil tako silovit, da je vrglo Kočevarja na travnik kraj ceste, kjer je obležal mrtev.

Nesrečna hiša. Hišo vdove Marije Ribnikar v Retnjah na Kranjskem lahko imenujemo hišo nesreče. Leta 1917 je pogorela pri hiši žaga, leta 1927 je smrtno ponesrečil v mlinu pokojni gospodar, ki je zašel med kolesje in ga je to odvrгло mrtvega. Letos dne 20. februarja na večer je uničil požar do golih sten mlin zgoraj imenovane vdove. Gasilec gre zasluga, da ni pogorela poleg mlina stoječa žaga.

Razne novice.

Enodnevni tečaj o cepljenju vinske trte in o trsničarstvu sploh se vrši v soboto dne 10. marca t. l. na banovinski Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Za dekleta, ki prihajajo v Zagreb radi službe. Ko prideš s kmetov v veliko mesto, ti je težko pri duši. Kakor da greš nekam v hladno tujino. Vse ti je nepoznano. Ne veš, kam bi se obrnila in kaj bi začela. Da dobiš službo, moraš zapraviti veliko denarja v raznih posredovalnicah za službe, ali pri privatnih osebah, ki te često izkoristijo, potem pa te pustijo na cedilu. Ko iščeš stanovanje in hrano, prideš v velike telesne in duševne nevarnosti in mnogo tvojih tovarišic je na ta način že veliko pretrpelo. Vse to zlo pa boš odvrnila od sebe, če greš, ko prideš v Zagreb, s kolodvora naravnost v »Naš Dom«, zavetišče za dekleta. Tukaj boš našla za prvo silo zelo poceni stanovanje in hrano. Našla boš pa tudi

Po zmagi nad socialistično-komunističnimi vstaji paradirajo prostovoljne čete pred kanclerjem dr. Dollfusom.

pri dobrih katoliških srcih nasvet in pomoč. Ker pa dan za dnem prihaja mnogo zagrebških gospa v »Naš Dom« iskat služkinje, boš lahko našla tudi službo. »Naš Dom«, zavetišče za dekleta, se nahaja: Beogradska ulica 10, I. nadstropje, deset minut daleč od glavnega kolodvora. Upravitelj doma je sedaj poseben odbor, toda vodi ga dobra kat. učiteljica-križarica. Vlč. gg. župnike in kaplane, kot tudi druge voditelje kat. društev prosimo, da dekleta, ki prihajajo v Zagreb, opozorijo na to lepo in koristno ustanovo, ki more preprečiti veliko hudega in storiti veliko dobrega. — »Naš Dom«, sklonište za djevojke, Zagreb, Beogradska ulica 10.

Take slučaje bo treba iztrebiti.

Samomor starejšega železničarja. V Studencih pri Mariboru se je sprl na stanovanju s svojo ženo 59letni Simon Bezjak, zaposlen v delavnicah državnih železnic na koroškem kolodvoru. V prepiru je udaril ženo s kladivom po glavi, nakar je udarjena pobegnila iz hiše. Bezjak je bil uverjen, da je ženo ubil in se je obesil za tečaje na vratih. Žena se je vrnila še le na večer in je našla stanovanjska vrata zaklenjena. Poklicani orožniki so odprli s silo in našli Bezjaka obešenega.

Izsleden in prijet ponarejevalec 100-dinarskih bankovcev. V Mariboru so se pojavili zadnje dni ponarejeni 100-dinarski bankovci. Na podlagi treh slabih potvorb je policija hitro izsledila ponarejevalca v osebi 36letnega trgovskega pomočnika Hugona Perka. Pri preiskavi krivčevega stanovanja v Linhartovi ulici je dobila policija ponarejevalca baš pri delu. Zaplenila mu je več potvorb z vsemi pripomočki za izdelovanje denarja. Pri zaslišanju na policiji je aretirani priznal krivdo z izgovorom na bedo, v kateri je živetaril.

Od sodišča kaznovana neverjetna podivjanost. Lani dne 28. decembra je usmrtil z nožem 40letni posestnik Fr. Hudina iz Šalovcev pri Središču svojega pastorka Alojzija Munda in je ob

SLUŽBENE IZKUŠNJE

potrjujejo, da se Fitonin popolnoma sigurno lahko uporablja pri vseh poškodbah, starih ranah na nogah, ranah od lezanja, odprtih ozeblin, hemeroidih itd. Steklenica 20 Din v apotekah, s pošto in povzetjem 2 steklenici 50 Din. Poučna knjižica števil. 18 brezplačno pošlje: Fiton dr. s o. j., Zagreb I-70.

isti priliki nevarno ranil z nožem v prsa svojo ločeno ženo Ivano. Vzrok žalostnega dejanja je iskati v močevnem popivanju in v prepiru radi otrok iz dveh zakonov. Obtoženi Franc Hudina je že odsedel radi nasilnosti 5 let in je bil od mariborskega sodišča obsojen dne 22. februarja radi zgoraj omenjenih dveh krvavih zločinov na sedem let robije.

Izsledeni vlomilci in tatovi, ki so napravili letošnjo zimo prebivalcem vasi Kicar pri Ptujju z vlomi in tatvinami škodo za 30.000 Din, so bili izročeni sodišču.

Slučaj ga je otel smrti. Iz veže nekega posestnika v Dornovi pri Ptujju je počil v noči strel iz samokresa. Krogla je prebila sobna vrata in je obtičala v suknjiču posestniškega sina Jožefa Vuzma, ki je bil na obisku. V trenutku poka se je imenovani gost zasukal, sicer bi bil dobil kroglo v prsa. Tako je pa ostal nepoškodovan.

Vlom v lekarno. Neznani vlomilec je odnesel iz blagajne lekarne v Slovenjgradcu 700 Din gotovine.

Žalosten pojav med bolj odraslo mladino. Celjska policija je aretirala po daljšem zasledovanju 20letno brezposelno delavko Frančiško H. Lani dne 23. oktobra je pokradla posestnici Grizold na Smolniku nad Rušami blaga za 150 Din. Dne 5. septembra 1933 pa je v družbi z nekim moškim vlomila pri viničarju Antoliču na Kozjaku v občini Zgornja Sv. Kungota in mu je ukradla 4500 Din gotovine. Po omenjenih zločinih je pobegnila v Gradec, kjer je prebila 4 mesece. Ko se je zopet vrnila zadnje dni v Celje, je bila are-

tirana radi soudeležbe pri vlomu, tatvinah in radi potepuštva ter izročena v zapore celjskega okrožnega sodišča.

Ponarejeni kovanci po 50 Din so se pojavili v zadnjem času po Ljubljani in okolici. Nekateri so bili dobro ponarejeni, druge je bilo lahko prepoznati po motnem lesku in slabem žvenku. Ljubljanska policija je odkrila delavnico laži-kovancev in zaprla tri krivce.

Zastrupil se je z lizolom v slovenjebistriškem hotelu Neuhold Mariborčan Anton Butolen iz Dravske ulice. Samo mor je izvršil v noči od 21. na 22. februar.

Obešenega so našli dne 24. februarja v Zagorju ob Savi blizu Potiorekove graščine 60letnega vdovca in rudniškega vpokojenca Ivana Senico. Revez si je končal sam življenje iz obupa nad slabimi časi.

★

Pazite v prihodnjem listu na zanimivi oglas manufakturne in konfekcijske trgovine Ant. Macun, Maribor, Gosposka ulica 8-10. 179

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmerne. Vodja primarij dr. Černič. 867

Predivo in konopljo Vam izdelam v vrvarsko blago. Šinkovec Anton, Celje, Dečkov trg.

Naš ponos. So bili časi, naši očetje se jih še dobro spominjajo, ko je bil slovenski gospodar ob času požara vezan na pomoč sosedov, vaščanov. Ko mu je ogenj upepelil domačijo, je moral stopiti do oblasti s prošnjo, da mu da dovoljenje za prosjačenje. Potem je pa šel s culo na rami, preje ponosen in samostojen gospodar, prosit za družino kruha, prosit za vsak mali tramič. Nerač in zelo težko je šel naš človek tako pot. Razumljivo je zato, da so slovenski gospodarji s tako velikim veseljem pozdravili ustanovitev domače, slovenske zavarovalnice in da se je danes oklepajo že vsi z največjim zaupanjem. Kako tudi ne! S tem, da je pri Vzajemni zavarovalnici zavarovan, da plača letno premijo, ima trdno zavest, da mu ob času nesreče ne bo treba prositi. Ve, da mu bo domači zavod pomagal postaviti uničena poslopja. Ve tudi, da njegovim otrokom ne bo treba iskati pri tujih ljudeh strehe. Slovenski gospodar hoče ostati neodvisen, rad plača pri svojem domačem zavodu nekaj dinarjev letno in ponosen je, da mu ni treba trkati na vrata drugih, kot nekateri pogorelci nedomačini še danes

Stratosferna žaloigra pred 60 leti.

Res žalostni konec ruskih stratosfernih letalcev nam vabi v spomin nekatere nesrečne pionirje znanstvenih dvigov v balonih v izredne zračne višine. Leta 1874 so se lotili poleta v balonu Gaston Tissandier, Teod. Sicol in Croce Spinelli. Ta dvig v zračne višine je bil pripravljen z vso skrbjo ter pazljivostjo, a je kljub vsej previdnosti postal žaloigra balonskega dviga. Omenjeni raziskovalci so se dvignili z balonom 7000 m visoko. V tej višini je že ohromela njihova telesna moč. Niso mogli več med seboj govoriti, kri jim je tekla iz

Januš Golec:

8. nadaljevanje.

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Se to je zadelo Jurja, da je moral, plamteč od maščevalnosti, mirno čakati v taboru, da ga pozove njegov kralj in gospodar Emerik ne nad Veržeje in Mursko polje, ampak v tovarišiji s pesjani nad so-državljanje! Iz polne kupe najbolj brezsrčnih udarcev usode je pil v naslednjih dneh glavar v taborišču. Pri vsej bridkosti ni imel žive duše, kateri bi bil lahko potožil svoje gorje. Ako bi zaznali v taboru, kako nesmrtno se je osmešil pred Krajino, bi mu odvzeli glavarstvo dostojanstvo in bi se moral poditi okrog kot navaden tolovaj. Povrh so mu starešine še neprestano čestitali in ga blagoslavljali radi poroke s tako dražestno cvetko, katero sedaj čuva kje prav na varnem bolj nego svoje oko! Kako je bilo pri srcu pri takem blagrovanju Jurju Godrnji, si lahko predstavljamo, če pomislimo, kako so se strnjali nad njim najbolj črni oblaki in so urezavale iz njih vanj strele:

ženske prevare, upepeljenja vsega imetja in še manjše s počakanjem v najbolj plamtečem ognju pohlepa po maščevanju.

Vidi se niti mudilo ni, da bi bila podila konja v diru. Dobro je znala, da je Godrnja splah ne bo zasledoval. Predolgo bo spal vsled preobilo zavžitega žganja. V zavesti, kako in kaj je z njegovim plenom, oh, tedaj bo ona davno preko Mure v objemu svojcev. V moški preobleki je smelo povpraševala po najbližji in najbolj varni poti na Mursko polje, kamor mora po trgovskih opravkih.

Kmalu je bila iz Pinc v Petešovcih, kjer so ji svetovali, naj ne krene preko obmejne reke v smeri na Mursko Središče. Tamkaj so obračunali pred dnevi medžimurski tlačani s plemenitimi nasilniki in so jim požgali vsa gospodarsko poslopja. Krajinski vaščani so vsi povdarjali sigurnost poti na Hotizo, od tam na Dolno Bistrico, kjer je povsem varen prehod preko Mure in se na ta način lahko ogne potnik medžimurskemu ognjišču.

Vida je poslušnila odkrite ter dobrohotne nasvete in jo ubrala iz Petešovc ob krivoljasti strugi

delajo po deželi. Zato pa vsi slovenski gospodari, zavarujte pravi čas pri svoji domači Vzajemni zavarovalnici!

Za sveti postni čas priporočamo knjigo: »**Na Kalvarijo**«, ki obsega različne obrazce za opravljanje molitve križevega pota. Ker obsega knjiga tudi zgodovino te molitve in postnih pobožnosti, bo gotovo vsem prav dobrodošla. Gospode duhovnike prosimo, da ljudi opozorijo na to knjigo. Cena v platno vezani knjigi je 25 Din. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Za gospode duhovnike! Imamo posebno knjižico za postni čas »**Na Kalvarijo**«. Knjiga stane v celoplatno vezana samo 5 Din. Vsakemu g. duhovniku bo dobro služila tudi pri postnih pridigah. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Premišlujte Jezusovo življenje vsaki dan vsaj pet minut! Kdor hoče Jezusa poznati, mora o Njem premišljevat. Premišlujemo s pomočjo znamenite knjige Veracrussse »**Premišljevanja o življenju Jezusa Kristusa za vsaki dan v letu**«. Delo obsega dve knjigi, nad 1100 strani, knjigi sta vezani v celoplatno in staneta obe skupaj samo 44 Din. Dobite jih povsod, naročite jih najlažje iz Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Kanonik gosp. V. Mikuš oproščen.

Državno tožilstvo v Celju je vložilo zoper kanonika g. Mikuša Valentina iz Št. Jurja ob južni žel. obtožbo po par. 400 kaz. zak., češ, da je dne 25. marca 1933 kot verski predstavnik vporabljal v strankarske namene svojo duhovno oblast s tem, da je v cerkvi s prižnice ljudstvu razlagal, da so slovenski poslanci v Belgradu predlagali, naj bi se misijonarji, kapucini in drugi redovniki izgnali, kar so predlagali tudi slovenski ministri. To da so dale volitve, tako ste sedaj volili in boste zdaj imeli. Kakršni so poslanci, takšni so zakoni. Zdaj se bo začelo preganjanje najboljših ljudi, ki so na svetu največ stori za ljudstvo. Dalje mu očita obtožnica, da je neke nedelje spomladi leta 1933, ko so pobirali pristopne izjave o sprejemu programa jugoslovanske radikalne kmetske demokracije, v župni cerkvi

med pridigo kot župnik rekel, da pobirajo neki ljudje po fari podpise in da bi tudi on podpisal, če bi kdo k njemu prišel, tako bi to le dobro bilo, ker pa ni dobro, se nihče k njemu ne upa.

Pri razpravi dne 9. oktobra 1933 je bil kanonik g. Mikuš obsojen na 2000 Din globe in na povračilo stroškov kazenskega postopanja. S sodbo pa ni bil zadovoljen in se je pritožil na apelacijsko sodišče v Ljubljani.

Apelacijsko sodišče v Ljubljani je sodbo okrožnega sodišča v Celju razveljavilo, ker je imelo pomisleke o verodostojnosti priče Mar-

tina Klajnšeka. Ta priča je namreč bila edina priča, ki je izpovedala za g. kanonika neugodno, med tem ko so vse druge priče izključile, da bi bil župnik kaj takega rekel.

Dne 15. februarja 1934 je bila pri okrožnem sodišču v Celju porovna razprava. Poleg že približno 15 zaslišanih prič je sodišče zaslišalo še 6 prič, ki so vse izpovedale, da kanonik g. Mikuš ni pridigal kaj takega, kakor mu očita obtožnica in kar je potrdil Klajnšek Martin.

Vsled tega sodišče priči Klajnšek Martinu ni moglo verjeti in je bil kanonik Mikuš oproščen obtožbe. Sodba je postala že pravomočna.

Sv. Oče za krščanski tisk.

Poglavar katoliške cerkve z budnim očesom sledi dogodkom, ki se vršijo med posameznimi narodi katoliškega sveta. Vsako dogajanje ima svoje vzroke. Kdor hoče odstraniti slabe učinke, mora ukiniti slabo delujoče vzroke. Med tistimi slabimi činitelji, ki so povzročili na svetu veliko zla ter ga še vedno povzročajo, in sicer v rastočem obsegu, je slab tisk: nekrščanski časnik, s krščanskim duhom neskladna knjiga. Zato sv. Oče ob vsaki dani priliki pokaže na vir zlega: na nekrščanski tisk. Vernike opominja, da morajo ta vir zamašiti vsak vsaj v svojem področju, da ne bo iz njega teklo zlo v njegovo hišo in njegovo družino. Odpreti pa morajo na stečaj svoje hiše tisku, ki iz njega teče resnica in pravica v duše posameznikov, družin in naroda, in to je krščanski tisk. Ta opomin je sv. Oče obnovil v pismu lisbonskemu patriarhu, ki mu ga je nedavno poslal kot odgovor na listino, s katero je portugalski patriarh zaprosil za potrditev pravil za obnovo in ojačenje Katoliške akcije v Portugalski. V tem pismu piše med drugim to-le »Delo, ki se ga mora lotiti Katoliška akcija v Portugalski —

smemo tudi reči v vsaki deželi — s posebno skrbjo, je delo za osnovanje ter razširjevanje dobrega časopisja, ki je tem bolj uspešno, čim bolj je razširjeno. Pod »dobrim« časopisjem mislimo tisto, katero ne samo ničesar ne vsebuje, kar bi bilo protivno načelom vere in pravilom morale, marveč pospešuje ta načela in pravila. Ni treba dokazovati, kakšna in kolika je duhovna korist takšnega časopisja, ker to dokazuje vsakdanje izkustvo. Isto tudi dokazuje neizmerno zlo, ki ga širi slabo časopisje zlasti med mladino, med katero je večkrat bolj razširjeno kot dobro, da se tudi v tem izpolnijo Kristusove besede: »Otroci tega sveta so pametnejši od otrok luči v svojem rodu«. Zato mora vsakdo proti slabemu časopisju postaviti dobro, ravnanje po starem pravilu: Protivno se zdravi s protivnim. Radi tega izražamo željo: Katoliška akcija naj dela za to, da se v Portugalski katoliško časopisje okrepi in razširi, kakor to zahteva potreba. V vsako krščansko družino naj zahaja samo takšen list, ki je zvest odsev navodil cerkve ter tako cerkvi zvest pomočnik.« Papeževe besede veljajo po njegovi lastni izpovedi za vsako deželo. Postavimo mesto »Portugalske« — »Slovenijo« pa bodo veljale in veljajo tudi za nas!

Gornja Sv. Kungota. Ponovitev prekrasne igre verskega misterija »Sultanova hčerka in

Mure na Hotizo. Tukaj sta počivala oba s konjem in sta nameravala doseči v kritju noči Dolno Bistrico ter muropoljska tla. Vse je šlo po načrtu. Nikdo ji ni križal poti s sovražnimi nakanami.

Meglina noč se je podila po ravni pri okrenu s ceste na travnike za Hotizo, da bi ne srečala v noči nikogar in je tekel tudi konj po mehkih tleh čisto neslišno. Pašniki so postajali vedno bolj vlažni in že je čofal konj po močvari, ki se razprostira krog Hotiških mlak ali jezera. Jezero je bilo na gosto ter daleč naokrog obrasteno s trstiko. Iz trstičja se je kadilo. Plamenčki kakor od ognjev so švigali in oznanjali, da nočuje nekdo ob mlakah. Ustavila je konja ter ugibala: ali neustrašeno naprej ali nazaj na trdo cesto in mimo nočnih tabornikov? Ni še zaokrenila konja, že je zalomastilo tiho po trstiki, kakor bi se podila skozi goščo kaka žival. Lomastenje je postajalo vedno bolj glasno. Razločila je, da silí v smeri proti njej zver, ki godrnja in cmaka z jezikom. Pamet jo je silila k pobegu. Strah pred bližajočo se nevarnostjo jo je tako presunil, da je preslišala plašljivo hrzanje konja in buljila z očmi v ono stran, iz katere se je prikazala liki bolj odraslo tele velika — kocasta zver! Še par

korakov in pred njo se je dvignilo nekaj grozno kosmatega na zadnje noge in jo hotelo potegniti s prvimi tacami iz sedla. Konj se je vzpel v bojazni in skočil kljub mehkim tlom v polkrogu daleč na stran in bi bil zdirjal v najbolj urnem galopu, da se ni pogrezal vedno bolj in mu je bila kocasta pošast tik za petami.

Vida je pozabila, da ima noč svojo moč in na ognje ob mlakah. Prepričana je bila, da silí za njo na obračun sam rogati iz dna pekla. Mravljinčci so ji zagomazeli po celem od strahu prepotenem telesu. Zbrala je od šklepetajoče groze preostalo moč in kričnila na odpomoč, ker peklenško strašilo je že zopet čepelo na zadnjih nogah in ji je nekako pomigavalo s prednjimi.

Obupen klic je zadel na odmev. Izza stražnih ognjev je planilo več postav kvišku in ji zasiguralo pomoč v njej nerazumljivem jeziku. Toliko je razbrala iz krika, da velja zverini, ki čuje na ime »Miško«. Na poklic je pričel ovohavati kosmatin konja in Vido po stopalih v stremenu kot staro znanko.

Nad medveda so planili iz trstičja cigani. Kar ostrmeli so pri pogledu na neznanega jezdeca, blode-

nosa ter ušes, niso bili več kos balonu, ki se je povspel do 8000 m. Letalci so zgubili zavest. Ko se je prebudil Tissandier čez nekoliko časa iz omotice, je ugotovil, da balon pada. Padanja se je Croce toliko prestrašil, da je pometal iz gondole vso obtežo, merilne aparate in balon se je zopet dvignil. Nikoli niso mogli dognati, kako visoko je priplul ta prvi balon smrti. Tissandier je še ostal po pristanku pri življenju, a je bil gluh celo življenje. Njegova tovariša sta se pa zadušila v višini.

Nemški izvoz glede orodja.

Pomen nemške orodne industrije nam po-

dobri vrtnar« v 3 dejanjih ponovijo v Gornji Sv. Kungoti v Prosvetnem domu udje Prosv. kat. društva v Gornji Sv. Kungoti v nedeljo dne 4. marca, popoldne ob pol štirih, z burko »Strahovica«. Iskreno vabljeni vsi od blizu in daleč, da vidite biser dramske umetnosti! Ker je ravno tudi patrocinijski sv. Kungote, Vas iskreno vabimo, da pridete! Žal ne bode prav nobenemu.

Seinica ob Dravi. Čitalnica ima v nedeljo dne 4. marca, popoldne ob treh, svoj redni občni zbor, na katerem bomo pregledali svoje delo in napravili načrt za bodoče delo. Vsi dobromisleči vljudno vabljeni! — Odbor.

Podvinci pri Ptuj. Že skoraj celo zimo se naši podvinski fantje po večerih zbirajo v veliki hiški pri Horvatovih ter se pod vodstvom g. Fr. Petka pridno vadijo v petju. Vsi smo z velikim zanimanjem spremljali to njihovo prizadevanje ter čakali, kako se bo razvil njihov pevski dar. Kar začudili smo se, ko smo dočakali njih prvi nastop v javnosti. Preteklo nedeljo so v župnijski cerkvi pred g. župnikom prav gladko povedali krščanski nauk v sv. spovedi, nato so pa zapeli moški zbor: »Jezus, tebi naj živim« in potem mešani zbor: »Oče naš«. Drugi dan na pokopališču pri pogrebu g. Franca Petrovič pa žalostinko »Vigred se povrne«. Res moramo reči, da sta bila oba nastopa prav lepa. Vsi so hvalili lepoto izvajanja. Prav čestitati vam moramo. Bravo, fantje! Le tako naprej! Tudi drugi se jim še pridružite in po drugih vaseh se tako združite, pa tako lepo zapojte, kakor so naši Podvinci.

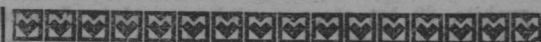
čari. Sedaj se baje pripravljajo za igro »Slehernik«. Jim želimo tudi pri igri obilo uspeha. Vsi bomo šli gledat.

Ormož. Tomaževsko Katoliško izobraževalno društvo priredi v Kletarski dvorani v Ormožu v nedeljo dne 4. marca ob pol štirih popoldne zgodovinsko igro iz 16. stoletja »Črni križ pri Hrastovcu«. Ker je snov zajeta iz naše domače slovensko-goriške zgodovine in opisuje temne čase sežiganja in preganjanja čarovnic, ne bo gotovo nobenemu žal, ako se omenjene igre udeleži. Domačini in sosede, pridite!

Št. Ilj pri Velenju. Ob nenavadno številni udeležbi se je vršil dne 28. januarja občni zbor našega prosvetnega društva, ki ga je otvoril in vodil naš vrli in dolgoletni predsednik Dolinšek Blaž. Iz tajniškega poročila posnamemo razveseljivo novico, da je članstvo društva poskočilo na 155 in da se še vedno oglašajo novi. Poročilo je med drugim poudarjalo namen prosv. društva ter odločno odklanjalo otročje želje ljudi, ki so daleč proč od društva, ki bi pa radi, da bi postalo društvo nekaka komedijantska družba za izžemanje prebivalstva najbrž po vzgledu potujočih sestradanih komedijantov. Pri volitvi je bil soglasno izvoljen s par izjemami dosednji odbor. Izvoljeni so nam porok, da bo društvo svoje delo nadaljevalo z vnemo in uspehom, da privabi pod svoje okrilje tudi take, ki stojijo še nezaupno ob strani.

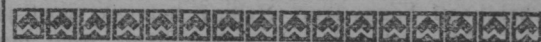
*

bila Julčka vsako jutro ob petih že v baziliki Matere Milosti. Doma pa je bila pri vsakem delu pridna kot mravlja. Naša Julčka je bila nekaka druga mati številni deci pri hiši, kjer je nad 40 let vršila svojo službo. Otroci pa so jo tudi vzljubili kakor lastno mater. Z nekim posebnim ponosom gleda Julčka na svoje »cartle«: jurista Francčka in Cirileka in vrtnarja Joškota, ki so ji posebno zrastle na srce. Za otroke bi naša Julčka vse žrtvovala. Takih Julčk je dandanes pač zelo malo na svetu. Naša jubilatka je rodom od Sv. Petra pri Mariboru, od koder je že v rani mladosti šla v mesto. Služb ni spreminjala, kakor se to žal dogaja med služkinjami. Ostala je pri

Iščete službo?

Teško jo boste našli osebno. Obiščite v enem tednu 30.000 družin 100.000 čitateljev, vmes bo gotovo tisti, ki Vas potrebuje!

hiši in zato pa tudi sedaj, ko so ji moči popustile, uživa zaslužen pokoj. Naši dobrosrčni Julčki iskreno čestitamo k 80letnici!

Kotlje. Komaj sta pretekla dva meseca, odkar je ogenj uničil domačijo kmetu p. d. Pavlu v Brdinjah in že je ista nesreča zadela tudi njegovega soseda Florijana Kamnik, p. d. Zagernika v Brdinjah. Dne 14. februarja, okoli 10. ure predpoldne se je od dimnika vnelo podstrešje hiše in ker je vlekel precej močan veter, se je ogenj hitro razširil na celo poslopje. Pogorela je hiša in hlev ter uta za seno. Ljudem, ki so prihiteli na pomoč, se je posrečilo rešiti vsaj hišno opravo.

Vuhred. Pokopali smo 29 let starega veleposestnika g. Karla Kovača. Že več let je bolehal na sušici. Večino lanskega leta je preživel v mariborski bolnišnici in pa v zdravilišču za jetične na Golniku, dokler ga niso meseca novembra pripeljali domov, kjer ga je večkrat obiskal slovenjgraški zdravnik g. dr. Radšel. Ob grobu so mu spregovorili: domači g. župnik, šolski upravitelj, narodni poslanec in zastopnik lovskega društva. Lovci so oddali častni pozdrav s strelji in z rogom, pevci domačega pevskega zbora so zapeli žalostinko. Naj v miru zoživa!

Gornja Sv. Kungota. Tukaj je izstopila iz katoliške cerkve gdč. Jožefa Brus, posestniška hči na Plintovcu. Poročila se je s protestantom g. Leisom, posestniškim sinom na Plintovcu.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Neopaženo kakor tat se je prikradla k nam na Vardo bela žena ter nam ugrabila v enem tednu kar dve priljubljeni osebi. Prvi je bil 29letni mladenič Franc Fanecl. Takoj za njim pa se je oglasila smrt v občeznani Ježevi hiši, kjer jim je po-

Maribor. (80letnica pridne služkinje.) Pri Žebotovih v Mariboru imajo služkinjo, ki je nedavno obhajala svoj 80. rojstni dan. To je Julka Žumer. Nad 40 let že služi zvesto pri tej hiši. Tako zveste in pridne služabnice, kakor je Žumrova Julka, jih je malo v sedanji dobi. Že od nekdaj združuje Julka pridnost, vestnost in poštenost z globoko vernostjo. Moli in delaj, je bilo Julkino glavno pravilo celo življenje. Dokler ji moči niso popustile, je

stane jasen, če si predstavimo poleg uporabe v notrajnosti države izvoz. V zadnjem predvojnem letu so izvozili Nemci raznega orodja letno za 50 mil. mark. V zadnjih letih je trpel orodni izvoz zelo radi krize in vendar je vrgel leta 1932 23 mil. mark. Inozemstvo je izdalo za nemške sekire 9½ mil., za dleta in stružna železa 2 mil., za ročne žage 3¼ mil., za cirkularke 2 mil., za pile 2¼ mil., za klešče 2.8 mil., za svedre 5½ mil., za kladiva in vijačna stajala 700.000 mark.

Londonski ples za služinčad v zamenjanih vlogah.

V pustnem času se vrši v Londonu vsako

čega v nočni temi po močvirju. Cigani in Vida so spogledovali eden drugega, dokler se ni izmotal iz bičevja starikav možak z gorečo plamenico. Prišlec in konjik sta se spoznala pri prvem srečanju z očmi in vedela, pri čem da sta. Stari cigo Brajdič se je poklonil globoko gospodarici Vidi, proseč jo pojasnila glade njenega nenavadnega pojava v tako nevarnem kraju ob kručevski strani Mure. Pomagal je poznemu gostu s konja in poslušal napeto povest o ugrabitvi in pobegu. Cigan je kar migal z ušesi od zadovolja, ko je čul, kako je pomagal zgolj slučaj Vidi, da se je izvlekla iz kručevske pasti, a zašla v — cigansko! Peklensko hudobno so se mu iskrile oči ob koncu begunkinih doživljajev. Znanka ga je še prosila za nadaljnji nasvet in pomoč v noči na močvirnih tleh. Ciganska in maščevalna duša, koj je iztresel iz svoje torbe edini rešilni načrt.

Marku Brajdiču je bilo znano do pičice natančno, kako in kedaj so ugrabili Vido Godrnjevi Kruci. Bil je priča požiga Bakovcev in sedaj — sedaj je poslalo nebo baš njemu Vido, da se osveti na njej njenemu očetu za brce in batine!

Pri spominu na starega Ropoša, hudoba cigan-

ska, ni vzrojil, ni se lotil vidno maščevanja, ampak pod krinko najbolj udanega prijatelja v pripravljenosti: tvegati za rešitev pod solncem najlepše mladenke celo življenje! S skrbečim glasom je dopovedoval Vidi, da preko Mure nikakor več ne more. Reka je tako zastražena od razpaljenih Kručev, da bi jim ne ušla niti miška. Ker Veržejka ni razumela vzroka zastražitve, ji je razložil na dolgo ter široko strašni maščevalni napad veržejskih strelcev na Bakovce. Požig in pokolj v tem selu pomenjata za Kruce vojno napoved celemu Murskemu polju.

Še on — nepristranski glavar ciganske družine Brajdičev se je umaknil pred jezo Kručev v nedostopne močvare krog Hotiških mlak. Ako bi padla Vida živa Kručem v roke, bi jo nasadili na drenov kol ravno tik ob Muri nasproti Veržeju, na katerem bi umirala celi dan in noč v najgroznejših mukah. Božja prizanesljivost se je polastila njenega konja, da je krenil baš v to smer, kjer je zadela na Brajdiče — stare prijatelje Muropoljcev, ki dolgujejo posebno hvaležnost »Hauptmanovi« hiši. Sedaj v največji sili je priložnost, da poplača stari Marko Veržeju z zaščito Vide, cveta Muropolja, kar je storil trg dobrega

grabila 80 let starega, dobrega očeta Ignaca Jež. Rajni je bil veren, bogaboječ, pošten zakonski mož žene, s katero sta živela 54 let v srečnem zakonu. Bil je dober in skrben oče svojih otrok, katere je vzgajal za dobro kršč. idejo. Dva njegova sinova sta bila cerkovnika župne cerkve, eden je pevec, isto sta bili dve hčerki. Kljub nesrečam, ki so ga zadele, ko sta mu dva sina padla v vojni, eden umrl doma, je bil vedno šaljiv ter je prenašal vse bridkosti boguvdano. Njegov tedenski gost je bil »Slovenski gospodar« čez 30 let. Bodi mu zemljica lahka! Njegovim ostalim naše iskreno sožalje!

Ptuj. K večnemu počitku smo spremili g. Franca Petroviča, posestnika iz Podvinec. Bil je pokojni po telesu in duši prava slovenska korenina; močno vzrastel mož, po postavi največji v vasi. Zaradi njegove dobrote in sposobnosti ga je spoštoval vsak občan. Vsakemu je rad pomagal, bodisi z besedo, bodisi z dejanjem, z vsakim je bil dober in ljubezniv. Občani so si ga izvolili tudi za župana in je več let vzorno vodil občino Podvinci. Mnogo je skrbel za svojo družino, kakor je bil on sam poln globoke vere, tako je vzgajal ves svoj dom. Svoje lepo gospodarstvo je prav vzorno vodil. Toda vihar podira tudi močne hraste: tako bolezen tudi močnemu Petroviču ni prizanesla, vrgla ga je na bolniško posteljo, in kmalu mu je nemila žena s svojo koščeno roko pretrgala nit življenja. Ogromna udeležba pri pogrebu je pričala, kako priljubljen je bil pokojni Petrovič. Ob odprtem grobu se je od njega poslovil p. Konstantin, fantje iz Podvinec pa so mu zapeli žalostinko »Vigred se povrne«. Bodi Ti lahka naša zemlja! Ostalim naše iskreno sožalje!

Pobrežje pri Ptuj. Na Pepelnico predpoldne je umrl v naši vasi zelo priljubljen kmet Anton Pal, p. d. Hrešov stric. Hotel je iti v mesto po opravkih, pa mu je postalo slabo, pričel je kašljati in zadet od srčne kapi je, položen v sveto olje, izdihnil svojo dušo v starosti 68 let. Pokopali so ga v petek ob 8. uri dopoldne. Pri pogrebni maši je bila cerkev skoraj polna pogrebcev, kar je pričalo, da so ga vaščani zelo čislali kot pametnega krščanskega, mirnega moža, ki je imel za slehernega dobro besedo. Bodi mu ohranjen ča-

sten spomin, domačim pa izrekamo tem potom naše iskreno sožalje!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Pretekli teden so nam naši lepo ubrani zvonovi naznanili žalostno vest, da je preminul Franc Mir, čevljar mojster iz Ilovca. V najlepši mladeniški dobi je podlegel zavratni bolezni, katere kal si je prinesel od vojakov. Bil je mirnega, blagega značaja, priljubljen vsepovsod, zato čutimo bridko izgubo vsi, ki smo ga poznali. Pogreba so se razen znancev in prijateljev in številne množice udeležili tudi zastopniki obrtne zadruge, kateri so rajnemu na lep način izkazali zadnjo čast. Ob grobu so mu pevci pod vodstvom organista g. Bohanca zapeli pretresljivo »Nad zvezdami«, za kar jim iskrena hvala! Počivaj sladko, dragi France, naj Ti bo lahka zemljica domača. Ostalim naše sožalje!

Bereci pri Ljutomeru. Tukaj je umrl po dolgi mučni bolezni, vdan v voljo božjo, dolgoletni naročnik »Slovenskega gospodarja«, posestnik in zidarski polir Franc Križan. Kako je bil rajni priljubljen pri svojih soobčanin in mnogoštevilnih znancih, se je pokazalo pri veličastnem številu ljudi, ki so ga pospremlili na zadnji poti. Tebi, dragi France, želimo in v duhu prosimo Boga, naj ti bode zemljica lahka, Vsemogočni pa bogat plačnik! Iz zaprtega groba kličeš ženi, sinu in hčerkama: Ne jokajte! Vsak sveti križ nam govori, na sodni dan se bomo videli vsi!

Kebelj na Pohorju. Željno že pričakujemo vesele vigredi. Nemila zima se ne gane od nas. Snega je padlo v veliki množini tukaj na Pohorju. Stiskajo nas Pohorce razne težave, zlasti pa gospodarska kriza, davki in bolezni, takozvana influenza, ki jih je že precej spravila pod grudo. Tudi rubeži gospodarskih reči so na dnevnem redu. O denarju ni sluha. Les, drugi pridelki ter živina nimajo prave vrednosti. Če bo dolgo trajala ta gospodarska bolezen, bodo slovenski Pohorci izginili kakor sneg na solcu. — Pretečeni predpust smo imeli samo en par svatov. Poročila se je vrta mladenka Potnik Terezija z mladeničem Selenko Alojzem. Dekleta cerkvenega pevskega zbora so ji zapele podoknico pod vodstvom g. organista Leva. Novoporočencema želimo obilo sreče in božjega blagoslova! Bog živi mladi par!

Št. Ilj pri Velenju. Tuk. posestnik Martin Ježovnik je ponesrečil dne 31. jan. Dobil je hude opekline, katerim je čez 10 dni podlegel. Bil je rajni Ježovnik dobrega srca mož, ki je rad pomagal vsakemu, ki se je obrnil do njega, če je le bilo v njegovi moči. Žal, da so se našli tudi ljudje, ki so včasih zlorabljali njegovo dobrotljivost. Pogreba dne 12. febr. se je udeležilo mnogo ljudi, ki so sočustvovali z rodbino rajnega. Zapušča vdovo in 5 otrok. Bodi mu Bog plačnik za vse, kar je storil dobrega v svojem življenju! — Dne 21. jan. sta obhajala tukaj zlato poroko zakonska Kuhar Ignac in Ana. Zlatoporočenca sta v spremstvu svojih otrok in vnukov še krepko korakala v župnijsko cerkev, kjer se je izvršil zlatoporočni obred vpričo velike množice ljudstva. Zlatoporočencema želimo, da bi ju Bog ohranil v zdravju in zadovoljnosti še dolgo let! — Letošnji pust nam je pobral dve nevesti. Andrejčevu Miciko so fantje na konjih spremili z veliko slovesnostjo k poroki. Odšla je z ženinom v sosedni Št. Janž. Obilo sreče!

Sv. Mihael pri Šoštanj. Letos imamo že 11 smrtnih slučajev, 7 domačinov 4 tujci. Prvi po novem letu je umrl starček okrog 80 let Martin Bednjak. Dne 11. februarja se je umrl daleč nakoli znani gaberški kovač, star 78 let, Miha Ravljen. Dne 5. februarja se je poročil Martin Golob, po domače Slepec, posestnik v Topolšici, z Jožefo Stropnik v istem kraju. Dne 7. februarja se je poročil v cerkvi Sv. Martina v Velenju Janez Stropnik, po domače Grolh, posestnik v Št. Florijanu, in Vošnjak Ida iz ugledne hiše Berglesove iz Velenja. Mladima paroma želimo obilo sreče!

Št. Janž pri Velenju. Veselje in žalost smo doživeli v letošnjem predpustu: dve poroki in en pogreb. Poročila sta se Ruprecht Miha in Glušič Marija ter Felicijan Vinko in Jurko Marija. Obema paroma želimo obilo sreče v novem stanju. Pustni pondeljek je umrla v 16. letu življenja pridna Marijina družbenka Žerjav Jožefa, po domače Lahova v Pirešici. Čeprav popolna sirota, je imela tako svečan pogreb, kakor le malokdo. Od hiše žalosti se je razvil dolg sprevod, ki ga je vodil duhovni voditelj. Na čelu sprevoda je šla Marijina družba z gorečimi svečami, glasno moleč za pokojno sestro. Pri cerkvi so se pridružili še možje, ki so bili pri velikonočnem nauku,

njegovemu rodu. V taborišču Brajdičevih cigánov bo Vida bolj na varnem kakor pod streho očetove hiše. Za čas besnenja najhujšega kručevskega viharja se bo umaknil on Brajdič s svojo varovanko bolj v notranjost Madžarske, kjer še ne zna nikdo o grabitvi murepoljske krasotice in o požigu Bakovcev.

Malhar ciganski, je pihal devojki tako skrbeče in prepričevalno na srce, da je bila hvaležna iz dna srca Bogu in ciganu, da jo je privedla usoda pod cigansko varstvo, ki jo bo otelo tolovajske oskrumbe in nazadnje še najstrašnejše smrti. Prez vsacega pomisleka ali izgovora je sledila starcu skozi trstiko k taboru. Ta se je razprostiral po suhih tleh ob severni strani Hotiških mlak.

Ciganov: moških, žensk in otrok je kar mrgolelo krog ognjev, ki so goreli pod kotlički pri vsakem s platnom pokritem vozu. Ciganska kljuseta so se pasla. Niti z ušesi niso zmigala, ko je stopala mimo Vida s svojim iskrim rjavcem. Glavar cigánov je peljal Veržeko k vozu, ki je bil po ciganskem zadržilo neobljuden ter določen za imenitne goste ob priliki gostij in drugih družinskih slovesnosti. Konja naj le prepusti njegovi oskrbi. Večerjo ji bodo pri-

pravile ženske in preuredile njej odkazani voz v prenočišče. Po dnevju se bo lahko vozila ali pa jezdila svojega konja. Vendar bi ji priporočal on, njen varuh, naj bo na potovanju lepo varno pod plahto na vozu, da je ne bi prepoznal pri ježi kak kručevski vohun in jo odtiral na odgovor.

Tako je bila sprejeta Vida med cigane. Postregli so ji z vsem potrebnim in ji prepustili v popolno uporabo snažen, prostoren voz, v katerem je bilo udobno nočevanje in prevoz po dnevju.

Vida se je dobro naspala na od cigank njej pripravljenem ležišču. Drugo jutro pri odhodu od Hotiških mlak je bila povsem uverjena, da ne sme sedaj nikakor preko skrbno zastražene Mure, ampak mora za ceno lastnega življenja s cigani proti severu, da se izogne Kručem, prežečim na njo po celi Krajini. Stari Brajdič je še poslal navidez najbolj pretkanega cigana na Murepolje in v Veržej. Sporočil bo Ropošu, kako čuva nad njegovo edinko roka starega prijatelja. Privedel mu bo hčerko tudi sigurno nazaj, a zaenkrat je še rešitev edinole v begu in strogem prikrivanju pred maščevalnimi Kručmi.

(Dalje sledi.)

leto med dobrodelnimi prireditvami ples, na katerem zamenjajo gospodarji in služinčad vloge. Tudi letos je prišel v London pred imeniten hotel eden avtomobil za drugim, ter se je tamkaj ustavil. Lastnik avtomobila je sedel v obleki služabnika spredaj kot šofer pri volanu, zadaj pa so se šopirili gospodov sluga, dekle in kuharica, vsi v odličnih gosposkih oblekah. Plesna dvorana se je napolnila s služinčadjo v gosposki preobleki. Treba še povdariti, da na tej zabavi niso plesali modernih plesov, ampak samo polko ter valček.

tako da je bila cerkev polna. Pri hiši je spregovorila v imenu družbe rajnki sosestri zadnje slovo Marija Tržan, ob grobu pa je g. župnik v krepkih besedah slavil srečno smrt Marijinega otroka, na kar so cerkvene pevke in Marijine družbenke zapele žalostinko v slovo. Spavaj mirno, ljuba Pepca, in veseli se v nebesih; pa prosí za nas, da pridemo za Teboj, ker tudi mi hočemo pod Marijinim varstvom tako srečno umreti, kakor Ti. Tudi za nas vse velja: kakoršno življenje, takšna je smrt, takšen pogreb. Zato vsa pridna dekleta pod okrilje Marije in njene družbe ali dekliškega krožka.

Šmarje pri Jelšah. V nedeljo dne 4. marca, priredi tuk. Sadjarska in vrtnarska podružnica predavanje v Katoliškem domu ob 9. uri. Predavalo se bo o obrezovanju mladega in o pravilnem snaženju starejšega sadnega drevja. Predavatelj pride iz Šoštanj. Popoldne ob dveh bo pa predsednik tuk. sadjarske podružnice praktično razkazoval to delo v sadonosniku sadjarja Mihaela Bač pri Sv. Miklavžu. Zadnjič sta nam strokovni učitelj g. Vardjan in g. inženjer Teržan prav lepo razložila in nas poučila, kako moramo pravilno saditi in gnojiti sadno drevje. Ne smemo pa obtičati v sredi pota, če res hočemo kaj doseči s svojim prizadevanjem. Ni namreč dovolj če znamo drevo pravilno saditi, treba ga je tudi naprej vzgajati. To je ravno tako, kakor če bi svojega malega otročička naučili hoditi, pa bi ga potem pustili samega, češ, naj hodi, kjer hoče, in naj dela, kar se mu zdi. Lahko si že sami mislimo, kakšen bo tak otrok že v mladosti in kako bo še le z njim v poznejših letih. Zato ste vabljeni vsi sadjarji, ki se zanimate za to koristno in prepotrebno gospodarsko panogo. Prepričan sem, da kdor se za stvar zanima, bo lahko slišal veliko dobrega in zelo potrebnega za napredno sadjarstvo.

Prevorje. V naši župni cerkvi smo obhajali redko slavnost. Posestnik Martin Lah iz Dobja je slavil s svojo ženo Marijo roj. Vrečko, v prisotnosti svojih šestih otrok, številnih vnukov in sorodnikov, biserno poroko. G. arhidijakon Franc Tovornik iz Konjic je ob asistenci domačega g. župnika. g. župnika iz Zagorja in g. kaplana iz Št. Vida pri Planini, izvršil ta lepi cerkveni obred. Imel je tudi prav lep govor o zakonu in njega pomenu ter stavil obenem oba starčka-slavljenca novi generaciji za vzgled. Med sv. mašo, ki jo je služil g. arhidijakon, sta oba biserna zakonca prešla z njunimi svaki vred sv. obhajilo. Bilo je ganljivo gledati vso dolgo vrsto otrok in vnukov, ko so pristopali k obhajilni mizi. Slavljenec Martin Lah se je rodil 20. oktobra 1851 v Dobju, a njegova žena Marija dne 26. junija 1853 v znani hiši rodbine Vrečkove v Žegru. Kakor pred 60 leti, sta tudi to gostijo obhajala na Vrečkovem domu. Oba sta v svojem srečnem zakonu preživela težke dni, njuna 60letna zakonska pot je bila posuta s hudim trpljenjem. Toda obupala in omahovala nista. Znova in znova sta se zatekla v molitvi k Njemu in ga prosila pomoči. Z božjo pomočjo sta srečno prebrodila velike zapreke in skrbi. Vse svoje otroke sta vzgojila v strogo katoliškem duhu in jih tudi dobro oskrbela, tako da sedaj na večer svojega življenja z lepim zadoščenjem gledata nazaj na svoja mlada leta. Bog jima še daj mnogo srečnih uric!

Zdole-Kozje. Raznih novic je v našem kraju dosti, katere bi z veseljem čitali naročniki, ki jih je precej in se upa, da bi še jih bilo več. »Slovenskega gospodarja« bi pač moral imeti naročenega vsak zaveden slovenski go-

spodar in kmet. Med tuk. naročniki se je sprožila misel, naj bi nastopili mladi dopisniki in poročevalci. Kriza, ki vlada po svetu, tudi nas davi, najbolj pa kmečki in obrtni stan. Zima in sneg sta nam hudo nagajala. Primanjkuje nam stelje in drv. Vsled silno ledene poti se je pripetilo mnogo nesreč. Minuli teden si je zlomila nogo krava gospe Sotošek v Kozjem na mostu, da so jo morali na mestu zaklati. V kozjanski župniji so bili sedanji predpust 4 oklici in 3 poroke. Vpregla sta se v zakonski jarem zelo spoštovani mladenič Valenčak Janez v Belem šte. 39, ki je prevzel veliko posestvo in pripeljal na svoj dom za gospodinjo pridno mladenko Grzina Marijo, hčer uglednega kmeta in cerkvenega ključarja iz Zdol. Stric ji je duhovnik pri oo. trapistih v Rajhenburgu. Pred tednom se je poročila njena sestrična Krofl Frančiška z Uršičem iz Št. Petra pod Sv. gorami. Zapuстил je svojo hišo in župnijo ter se preselil v Kozje v Podreber. Kozjanski izdelovalec soda vode in malinovca Maček Alojz si je priskrbel svojo družico, sedanjo gostilničarko pri g. Gučku v Kozjem. Vsem, ki so se vpregli v zakonski jarem, želimo veliko sreče in božjega blagoslova!

Pišee ob Gabrnicah. Zelo veliko je raznih pišečkih skrbi. Za zakonsko življenje se jih je v letošnjem predpustu precejšnje število na tihem pripravljalo, a zgodilo se je tako, da je bilo od vseh komaj polovico izvoljenih. Nič zato, saj do prihodnjega pusta ni več ko eno leto. Tudi naš Fricl se je mislil spraviti pod zakonski jarem, pa mu je izvoljena samica v zadnjem času odpovedala. Hudo se je nato naš ljubi Fricl razjezil, pravočasno pa se je tudi potolažil. Drugega posebno novega nimamo zaenkrat nič. Delo v vinogradih se je že začelo in poteka brez vsega vriska, ker smo vino že skoraj vse spili ali pa prodali, a ob vodi, čeprav je izvrstna, nobenemu do vriskanja ni. Še to povemo cenjenim bralcem »Slov. gospodarja«, da so naše Pišee na pol letoviščarski kraj, primeren tudi za srednjo turistično. Komur je za lazenje po nizkih in visokih, ozkih in širokih bregovih, naj jo ubere k nam. Za tujce so sobe, jedača, pijača vsak čas dobiti, a samo denarja se ne more nikjer posoditi, naj ga prinese seboj!

Pišee. O predpust, ti čas presneti, da bi več ne prišel v drugo! Marsikdo je tako zatajnal in tudi našemu Friclmu je ušel ta topli vzdih, ko je na pustni torek ob 23. uri udaril zvon farne cerkve in oznanil, da se ob polnoči začne sveti postni čas. Pa je Fricl preglasno vzdihnil in bi jo skoraj od boljše polovice skupil. Toda hitro se je odrezal: »Ni zame čas presneti predpust, ampak za one reveže in reve, ki so se ženili in možile, pa se ni eno in ne drugo zgodilo. Kaj bo, če se bo kje pojavil slamnati možek in bodo gospod pepelili jutri — na pepelnico: Ni si ga dobila, pa ga ne boš?! Dobro srce ima namreč naš Fricl in njegova boljša polovica ga prav dobro razume. Toda letos je menda Fricl zastoj vzdihoval, kajti s slamnatim možekom in pepeljenjem na pepelnico je bilo vse v redu. Saj pa smo tudi vse kandidate in kandidatke za zakonski stan spravili pod streho, ne samo pod kap ali pod marelo. Od Božiča do posta smo poročili 10 parov doma, a nekaj je bilo še drugje poročenih. Važno je tudi to, da ljudje razumejo čas in se ženijo in možijo le taki, ki imajo dom in toliko premoženja, da se bo dalo živeti njim in tudi onim, ki še morda pridejo. Povdariti pa moramo še, da se je tekom enega leta poročilo devet članic Marijine družbe. Pridne in vestne so bile hčere

Želite kaj prodati?

Imamo tedensko gotovo 100.000 čitateljev, med temi je Vaš kupec!
Pošljite mali oglas, da ga najdete!

Marijine in zato upamo, da bodo tudi dobre in skrbne žene, matere in gospodinje. In tako so iz vrst Marijine družbe stopila pred oltar Gospodov sledeča dekleta: Šušterič Neža s Sužin Ivanom, Travnikar Alojzija s Kržan Antonom, Cvetko Terezija s Podgoršek Ivanom, Živič Marija z Zakošek Ludvikom, Šulc Ana s Simonišek Alojzijem, Grmovšek Ana s Bertole Ivanom, Ravnikar Marija s Koprivc Mihaelom, Vračun Terezija s Simonišek Jakobom in Petančič Marija s Črnelč Mihaelom. Slednja sta darovala za novo mariborsko bogoslovje 100 Din, za kar jima bodi na tem mestu izrečena najlepša zahvala. Marija je gornje neveste vodila do sedaj in upamo, da jih bo tudi naprej, če le one s svojimi možmi ne bodo pozabile na svojo nebeško Mater. Je namreč vsak sam svoje sreče kovač. Mladim novoporočencem pa želimo vso srečo in blagoslov na pot v novo življenje. Bog jih živi!

Artiče pri Brežicah. Žalostno so v nedeljo dne 18. februarja zadoneli farni zvonovi, ko je nemila smrt stegnila svojo koščeno roko ter presekalala kar dvema gospodarjema nit življenja. Umrla sta Anton Novak v najlepši moški dobi 43 let in Janez Sotelšek, posestnik iz Obreža, po kratki mučni bolezni v starosti 64 let. Bil je priljubljen ter skrhen gospodar, blag mož svoji ženi in dober oče svojim otrokom. Pogreb se je vršil ob obilni udeležbi občinstva. Pri odprtem grobu mu je zapel novi cerkveni pevski zbor pod vodstvom organista g. Vanovškega ganljivo žalostinko. Zelo težko je bilo slovo, ko so se poslavljali otroci od svojega ljubega očeta. Tolaži nas zavest, da vidimo zopet se nad zvezdami. Vsem prizadetim obeh umrlih naše iskreno sožalje!

Sv. Jedert nad Laškim. Štirikrat se je tu v kratkih presledkih oglasila bela žena. Najprej je vzela 41letnega rudarja Ivana Zemeta, ki si je pravkar uredil stanovanje v prej zapuščenih golški mežnariji. Opravljal je namreč tudi cerkveniško službo ter bil veščak v urinem mehanizmu in zvonovnem pritrkavanju. Velikega pogreba so se udeležili tudi tovariši rudarji in vodstvo hudojamskega premogovnika. Za njim žalujejo žena in otrok, brat in sestra učiteljica. Nekaj dni potem se je preselil v večnost 70letni Franc Lovrinc, p. d. Žnidar, mož velike vere in Jobove potrpljivosti v bolezni, ki ga je spremljala skoro vse življenje. Nato je segla smrt zopet v Golce ter povabila s seboj 75 let staro vzorno mater B. Napret, bogoljubno ženo, dobrotnico revežev, in vseh, kateri so se oglašali v Golškovi hiši. Nato pa je stegnila smrt še enkrat roko ter rešila trpljenja Barbarinega brata 73letnega Franca Grešaka, p. d. Zdvoca, ki ga je že pred petimi leti ohromila kap, da ni mogel več govoriti. Osem let je opravljal cerkveno ključarstvo golške podružnice ter v tovarštvu s svojim svakom, možem Barbare, oskrbel sv. Magdaleni lepa zvonova, težja od prejšnjih, v vojski rekviriranih. Vsi štirje umrli so se krščansko pripravili na ločitev od tega sveta. Ljubezen velike množice jih je spremila na zadnji poti. »Slovenski gospodar« je bil in je stalen gost v njihovih hišah dolgo vrsto let, zato jim kliče: Odpočijte si pri nebeškem Gospodarju!

Iz Šaleške doline. Brezposelni pripovedujejo o zanimivem prizoru, ki so ga slišali in videli pred neko mesarijo v Šaleški dolini. Naj ga objavimo. Domačin: To morajo biti mariborski mesarji pravi reveži! — Tujec: Zakaj? — Domačin: Bral sem v tržnem poročilu, da plačujejo Mariborčani za volovsko meso prve vrste po 10 do 12 Din kg. — Tujec: No in...? — Domačin: Kaj ne veste, da plačujemo tukaj za najslabše goveje meso 10 Din za kg? Povrh se takšno meso težko dobi, zakaj v Šaleški dolini imajo tudi stare krave prvovrstno meso in naši mesarji slabe živine sploh ne kupujejo. — Tujec: Morebiti pa kmatje tukaj držijo živino zelo drago? — Domačin: Še po 3 Din vam ne plača nikdo najboljših volov, v Mariboru so vsaj po 3.50 in 3.75 Din 1 kg. — Tujec: Takoj otvorim mesarsko obrt v Šaleški dolini. — Domačin: Po čem boste pa prodajali prazna goveja čreva? — Tujec: Dam vam jih zastonj. — Domačin: Ne maram za nje. Nisem tak umazanec, ampak plačam našim mesarjem rajše po 1 Din za 1 meter. — Tujec: Če ste tukaj tako nobel, otvoril bom dve mesariji. Jutri začnem.

Iz zagrebške torbe. Res velika je ta torba, zato se tudi vedno lahko kaj iz nje iztrese. Saj kakor pravijo nekaterim ta vsebina ugaja, čeprav ni vselej vzpodbudna. Pa tudi danes ni vse v vzpodbudo! Staviskega povsod imenujejo, pa tudi v Zagrebu nismo brez njega. Kar dva »bratca« ima tukaj, ki sta si prilastila malo preveč besede pri pobiranju mestnega davka. Nista bila ravno najvažnejša gospoda na davkarji, pa sta si znala potrebno oblast sama priskrbeti. Kar tako po domače sta si poklicala davkoplačevalce in se pogovorila z njimi: Če plačaš takoj, se ti davek zniža. Tako so se davki zniževali, a njihovi dohodki so rastle. Zato sta se lahko vozila z avtomobilom prav na mehkem, sedaj pa sedita na trdem v luknji. Njuni imeni se sedaj nič kaj s častjo ne imenujeta. — Gledališče in radio sta se sprla. Za sedem jurčkov sta se. Radio pravi, ka je za gledališče dosti velika reklama, če se prenašajo igre iz gledališča, a gledališče trdi, da to ne gre. Pa res ni šlo; ker so v gledališču ugotovili, da bo treba opustiti 190 igralcev, če bo tako malo gledalcev. Zato je kar spodobno, da tudi židje, lastniki radija, primerno plačajo. Sedaj pravijo, da so se pogovorili. Jaz tudi pravim: naj le plačajo židje, saj imajo odkod. Tudi to povedo, da se bo pojačila zagrebška radio-postaja, in sicer bo pajačena na 5 kw, bo torej sedemkrat močnejša kot je zdaj. Ljubljanske pa še ne bo dosegla. — Zanimivo je tudi, kaj se časnikarju lahko pripeti, seveda se to ne more zgoditi našemu poročevalcu. »Jutarnji list« (zagrebški dnevnik) je teden prej poročal »o sijajno uspeli prireditvi«, kot je bila. Vse natanko je povedal, kot se je zgodilo. Tako dobro pa je pogodil zato, ker je kar iz programa prepisal (na datum pa je pozabil pogledati), pohvalil pa je tudi, ker grajati je neprimerno, človek se namreč lahko zameri. Vse je bilo prav, samo teden prezgodaj! To povem zato, da boste vedeli, koliko smete verjeti »naprednim«, kadar poročajo o naših rečeh, za katere bi raje vedeli, da jih ne bi bilo. — Družba sv. Mohorja kliče, da se prigrasite. Spominjam pri tej priliki na podobno družbo pri Hrvatih. Niso nam Slovencem kos. Točnih podatkov nisem mogel dobiti. Toliko je povedano, da se je koledarja natisnilo 40.000. Po svoti prejete članarine pa sledi, da je rednih odjemalcev nekaj čez 30.000. Rednih knjig dobijo člani devet, plačajo pa zanje po 40 Din. — Židje so v skrbeh. Boje se, da bo padlo tudi tukaj po njihovih glavah. Hitler prav zaradi tega tukaj posebno ugaja, ker je židom posve-

til, pa bi bilo jako vstreženo, če bi se tudi tu malo zaropotalo. Takole po nekaterih listih se včasih kdo kaj oglasi: »Senzacija« se imenuje neki zagrebški tednik, ki od židov malo pohvalnega pove. Njim se seveda to ne dopade, zato so pa presodili: klin s klinom. Izdali so tednik »Odpor«, kjer razlagajo, da je sploh slovanska natura plemenita in strpljiva, da bi bilo torej prav grdo, če bi ne bili »gostoljubni« Abrahovim potomcem. Rasizem, pravijo, je grda stvar. Židje so pa sploh jako koristni ljudje. Tako skušajo dopovedati, da se jim ne bi nič kaj dopadlo, če bi morali »romati« v svoje »sveto mesto« iz naše »blagoslovljene« zemlje. — V nedeljo se ponavlja v Jeronimski dvorani narodna igra »Miklova Zala«. Tudi hrvaško občinstvo se za to našo priljubljeno igro zanima in se obeta posebno lepa udeležba. Ko je bila prvič igrana, je tudi »Jutarnji list« prinesel jako pohvalno kritiko.

Razveljavljene občinske volitve.

Cezanjevci.

Upravno sodišče v Celju je pod številko A 414, 1933-6, izdalo tole odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Cezanjevci, srez ljutomersko-radgonski, se je v volilnem imeniku vpisani Ribič Ivan mlajši, posestnik v Cezanjevcih, dne 21. oktobra 1933, torej v odprtem roku 8 dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po par. 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugotovi in razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volilnega odbora s tem, da se morajo po par. 50 odstavka 5 zakona o občinah v mesecu dni od prejema te odločbe vršiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Pritožitelj navaja več nepravilnosti, ki so se dogodile pri volitvah za občinski odbor zgoraj navedene občine, med njimi pa tudi to, da je volilni odbor dopustil, da se je v glasovalni zapisnik kandidatne liste Vunderl Franceta vpisalo 36 volilcev, ki niso osebno prišli na volišče, nego je zanje volil kot pooblaščenec Smodiš Stanko, posestnik na Stari cesti št. 73. To postopanje pa nasprotuje določili par. 22 banovinske uredbe, po katerem smejo volilci glasovati samo osebno na volišču svoje občine in to ustmeno. Pismenega glasovanja s pooblastili ta uredba in zakon o občinah ne dopuščata.

Upravno sodišče je moralo pritožbi ugoditi, ne da bi se bavilo z drugimi pritožbenimi točkami, ki so le podrejenega pomena, in sicer radi tehle razlogov:

Po par. 35 zakona o občinah smejo volilci glasovati samo osebno in tudi banovinska volilna uredba le dovoljuje, da sme volilec, ki radi težke telesne hibe ne bi mogel glasovati na način, ki je predpisan v par. 20, privedi pred volilni odbor pooblaščenca, da glasuje mesto njega. Iz zapisnika o poslovanju volilnega odbora v času glasovanja in iz priloženih pooblastil izvira, da je glasovalo po pooblaščenču 11 volilcev, ki osebno niso prišli na volišče. Glasovi teh volilcev so torej neveljavni in njih vpoštevanje nezakonito. Ta nezakonitost je pa bistveno vplivala na izid volitev, ker znaša razlika med obema kandidatnima listama le tri glasove.

Zato je moralo upravno sodišče ugoditi, kakor je zgoraj navedeno.

Celje, dne 19. decembra 1933.

Vransko okolica.

Upravno sodišče v Celju je pod številko A 455-33-11 izdalo tole odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Vransko-okolica, srez celjski, so se v volilnem imeniku vpisani Golavšek Jožef, posestnik, Loke šte. 15, in tovariši dne 21. oktobra 1933, torej v odprtem roku 8 dni po dnevu volitev, pritožili na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po par. 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugotovi in razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volilnega odbora s tem, da se morajo po par. 50 odstavka 5 zakona o občinah v mesecu dni od dne prejema te odločbe vršiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na pritožbo zgoraj imenovanih je upravno sodišče po pregledu pritožbe in volilnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah za občinski odbor zgoraj navedene občine dogodile sledeče nepravilnosti:

Pritožitelji trdijo, da si na volišču v Št. Juriju ob Taboru predstavnik in njegov namestnik kandidatne liste Cukala Maksa nista smela ničesar beležiti in da nista smela vpogledati glasovalnih zapisnikov; predsednik volilnega odbora je dal odstraniti iz volilnega lokala predstavnika kandidatne liste Cukale Maksa, kmalu nato pa tudi njegovega namestnika; tudi jima ni bilo dovoljeno, da bi po 18. uri prisostvovala ugotovitvi volilnega rezultata, ki se je razglasil dvakrat: po prvem je dobila kandidatna lista Cukale Maksa 377 glasov, kandidatna lista Žilnika Alojza pa 339 glasov; po drugem razglasu (na občinski deski) pa je dobila Žilnikova lista 379 glasov, torej dva glasova več kakor Cukalova; oba rezultata sta nepravilna, ker je v resnici dobila Cukalova lista 429, Žilnikova lista pa le 247 glasov.

Glede trditve pritožiteljev, da je bila predstavnikoma Cukalove liste na volišču v Št. Juriju ob Taboru onemogočena vsaka kontrola, izvira iz zapisnika o poslovanju volilnega odbora, da predstavniku Cukali in njegovemu namestniku predsednik ni dovolil, da bi zapisovala volilce, češ, da se s takim zapisovanjem moralno vpliva na ostale volilce. Ker se pa predstavnik in namestnik Cukalove liste tem nista hotela pokoravati, sta se po sklepu volilnega odbora morala odstraniti.

Nadalje izvira iz odgovora volilnega odbora na pritožbo, da je bil predstavnik Cukala pripravljen, da opusti zapisovanje volilcev, če bi mu volilni odbor dovolil, da kontrolira zapisnik volilnega odbora. To se mu pa ni dovolilo, »ker se je uradno imenovani volilni odbor čutil s tem v svojih funkcijah užaljenega in je bila njegova uradna neoporečnost postavljena v čudno luč«. Pri zaslišanju pri srezkem sodišču na Vranskem pa je predsednik volilnega odbora Sfilgoj Aleksander kot priča pod prisego potrdil, da je vsled zgoraj navedenega razloga dal odstraniti iz volilnega lokala Cukalo in njegovega namestnika. Da bi pa nasprotna lista ne bila privilegirana, je odredil, da se mora odstraniti tudi predstavnik in namestnik Žilnikove liste. Ko se je po 18. uri predstavnik Cukala Maks vrnil v volilni lokal, mu je res rekel, da nima na volišču ničesar več iskati, rezultat pa bo po končanem skrutiniju razglašen.

Iz navedenega izvira, da je bila predstavniška Cukalove liste res onemogočena vsaka uspešna kontrola volitvenega postopka. Stem pa se je prekršilo določilo par. 34 odstavka 2 zakona o občinah. Po tem določilu imajo namreč predstavniki kandidatnih list pravico prisostvovati poslovanju volilnega odbora in podajati pripombe, ki se vpišejo na zahtevo v zapisnik. Tega določila pa ni razumeti tako, da sme predstavnik liste prisostvovati glasovanju samo kot pasiven gledalec, nego ima kot pooblaščenec volitev tiste liste, katero zastopa, pravico, da nadzoruje volitveno postopanje. Ta nadzor pa lahko vrši na dva načina: 1. da si sam beleži oddane glasove in 2. da nadzoruje zapisnikarja pri vpisovanju oddanih glasov v glasovalne sezname. Čim se mu zabrani oboje, potem je kontrola volitvenega postopka po predstavniku liste nemogoča in njegova navzočnost nima več pravega pomena. Razume se seveda, da predstavnik s takim kontroliranjem ne sme v nobenem oziru ovirati volilnega odbora pri njegovem poslovanju, kakor tudi sicer ne motiti glasovanja ali nedovoljeno vplivati na volilce.

Iz zgoraj navedenega pa tudi izvira, da je volilni odbor neopravičeno odstranil predstavnike iz volilnega lokala. Po par. 34 zakona o občinah v zvezi s par. 9 in 26 uredbe o glasovalnem postopku imajo predstavniki kandidatnih list pravico, da prisostvujejo volitvam ves čas od početka do konca. Pod izrazom volitve je namreč razumeti ne le glasovanje, temveč celokupno poslovanje volilnih in glavnih volilnih odborov.

Navedene kršitve pravic predstavnikov Cukalove liste v zvezi s trditvijo pritožiteljev, da je uradni rezultat volitev napačen, odvzame volilnim aktom in ugotovitvi volilnega rezultata tisto verodostojnost, ki bi jim jo brez te kršitve kot uradnim aktom bilo priznati.

Radi tega je upravno sodišče pritožbi ugodilo in odločilo, kakor je zgoraj navedeno.

Celje, dne 23. januarja 1934.

Red francoske častne legije.

Tolikokrat čitamo v časopisju, kako odlikuje francoska republika najbolj zaslužne moške in ženske z redom »častne legije«.

Francoski red ali odlikovanje častne legije ima dvojni namen, odkar je bil ustanovljen: Pomagati državnim blagajni do denarja in vojaka navdušiti za hrabrost.

Ustanovitelj.

Red častne legije je poklical v življenje Napoleon leta 1802. Hotel je s tem redom pritegniti francoski armadi vedno več junakov. Leta 1804, na obletnico začetka francoske revolucije, je pustil služiti Napoleon v Parizu pod kupolo invalidskega doma slovesno službo božjo, katere se je udeležil celotni dvor. Po sv. maši je zaprisegel za novo odlikovanje častne legije določene in nato jim je še le pripel na prsa križce. Eden mesec pozneje na svoj rojstni dan 16. avgusta je storil isto v svojem taboru v Boulogne, odkoder je nameraval napasti Anglijo. Ob navzočnosti 100.000 gledalcev, celotne armade in ob ropotu 1800 vojaških bobnov je sam razdeljeval odlikovanja.

S podelitvijo reda častne legije je podelil Napoleon odlikovancem posebne pravice, ki so jih dvignile iz ljudskih množic. Ako je stopal legijonar mimo straže, mu je morala izkazati vojaške časti. Častni legijonarji so bili brez vsega volilni možje, čeravno niso bili izvoljeni. Njih sinovi so prejeli štipeidije na vojaških in civilnih zavodih. Ako je legijonar umrl, ga je morala spremljati na zadnji poti vojaška četa najmanj 25 mož.

Rojstvo in stan

častnega legijonarja sta bila postranska zadeva. Nekaj prav posebnega je postal odlikovanec še le po podelitvi reda častne legije. Eden prvih častnih legijonarjev je bil stotnik Coignet. Šest let poprej je bil še navaden hlapec in ni znal ne prej in ne pozneje ne pisati in ne čitati. Odlikovanje je prejel, ker je ubil pet avstrijskih topničarjev, top pa zajel. Za ta čin je dobil poleg drugih korporalov in prostakov Napoleono odlikovanje. Ko je prejel stotnik Coignet križec, so se mu približale najbolj imenitne Parižanke. Vsaka se je hotela dotakniti križca in objeti odlikovanega. Kavarnar v Palais Royal mu je rekel: »Vse bom postavil pred vas, karkoli poželite; člane častne legije bomo pogoščali zastonj.«

Število.

Število članov častne legije je bilo prvotno določeno na 6000. A že Napoleon je imenoval 40.000 legijonarjev. Ob njegovi smrti jih je še živelo 30.000. Le 1200 je bilo civilistov.

Po uradni statistiki je bilo leta 1888 52.915 živih članov častne legije. Med temi je 31.757 vojaškega stanu in 21.158 civilistov.

Leta 1927 je bilo vseh častnih legijonarjev 120.000.

Državni dobiček.

V prejšnjih časih so vrgli križci častne legije letno državni blagajni 7 milijonov frankov, danes seveda mnogo več. Ni namreč že vse opravljeno in ni vsemu zadoščeno, če prejmeš križec, ampak moraš zanj plačati državno takso. Red častne legije pozna te le stopnje: viteze, oficirje, velike oficirje in nad vsemi je še veliki križ. Vsaka stopnja ima posebno takso. Vsak mesec danes imenujejo nove člane častne legije, ali pa že odlikovane porivajo v višje stopnje, za kar je treba tudi plačati posebne in visoke takse.

Hočete postati moja žena?

Mlad gospod: »Zakaj ste tako mladeča- mlada gospica? Cele četrt ure niste spregovorili niti besedice.«

Gospodična: »Že res. Vedite, da govorim le tedaj, če kaj znam povedati.«
»Imenitno! Hočete li postati moja žena?«

Od spodaj navzgor.

»Da, sedaj je pa milijonar . . . Ponzal sem ga že, ko je prebival v kleti.«
»Tako se ujema, je pač prišel od spodaj navzgor.«

Poslednje vesti.

Iz naše države.

Naša narodna skupščina je pričela v ponedeljek dne 26. februarja razpravo o državnem proračunu za leto 1934—35.

Iz inozemstva.

V Ameriki bi radi vpeljali štiridnevni tednik. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik ameriškega odbora za narodno obnovo general Johnson izjavil, da bo te dni sklical v Washington prvake in voditelje glavnih ameriških industrij in z njimi razpravljaj o možnosti uvedbe štiridnevnega tednika. Danes je v ameriških Združenih državah 10.500.000 ljudi, ki so stalno brez dela, 4 milijoni delavcev, so pa le začasno zaposleni in bodo te dni še to izgubili. General Johnson je mnenja, da bi bilo moči v kratkem zaposliti 5 milijonov delavcev, ki so zdaj brez dela, če bi se uvedel štiridnevni tednik.

Z oboroženo silo nastopajo Francozi v Maroku v severni Afriki proti onim domačinom, ki se upirajo njihovi nadoblasti od leta 1916.

Domače novice.

Odgovor vsem, ki pošiljajo vprašanja. Pred vsem moramo vsem, ki nam pošiljajo razna vprašanja, odgovoriti, da jih prejemamo v takem številu, da bodo prišla šele v mesecih na vrsto. Zato se ne hudujte na nas, da ne moremo vsem naenkrat ustreci. — F. P. v P. Na vaše vprašanje vam sporočamo, da smo že objavili zakon o zaščiti kmeta. Tam najdete, kako visoke obresti vam sme vaš posojilodajalec računati, če seveda hočete sami več plačati, je to vaša stvar. Cena voznje po dogovoru se sme izpremeniti le po dogovoru. Ako do sporazuma ne pride, se vcenijo voznje letos po občinskih cenilcih. Ako se tudi s tem ne zadovolji, po sodnji.

Hranilne knjižice Spodnještajerske posojilnice v Mariboru se sprejmejo v polni vrednosti bri nakupu blaga v trgovini Anton Macun, Maribor, Gosposka ulica 8—10. 192

Obsojen je bil pred celjskim okrožnim sodiščem na dve leti ječe 29letni mesarski pomočnik Franc Leskovšek, ker je v petek dne 26. januarja popoldne v celjski mestni klavnici zabodel 20letnega tovariša, mesarskega pomočnika Jožeta Brezovška.

Gospodarsko poslopje in kozolec je upepelil ogenj dne 24. februarja posestniku F. Klančičarju v Sp. Zavinih pri Zagorju ob Savi. Pogorelec ima krog 80.000 Din škode, ker mu je pogorelo poleg stavb še vse gospodarsko orodje, krma in 9 vozov. Zavarovalnina je malenkostna.

Usodepoln plaz s strehe. Mladi posestnik Ciril Finžgar iz Bistrice pri Kranju je spravljaj voz, ko se je vsul nanj s sosedne strehe plaz ledu, snega in opeke. Sneg je zlomil pri vozu lestvo, Finžgar je padel pod voz in je dobil vsled padca in plaza take poškodbe, da je ugotovil zdravnik pretres možganov.

Obvestilo ban. kmetijske šole v Sv. Juriju ob južni žel. Kr. banska uprava želi, da se na zavodih še bolj razvije za naše kmetovalce kmetijsko posvetovalna služba ter da se določijo v ta namen v tednu prvenstveno dnevi torek, četrtek in sobota. Zavod želi, da kmetovalci izrabijo čimbolj možnost, da si ogledajo večkrat naprave in delo na zavodu za primerjanje in razumno posnemanje na svojem, nastavljeni na zavodu pa radi volje dajejo redno potrebna pojasnila. V interesu vseh je pa že radi boljše izrabe časa, da se v prvi vrsti uporabljajo ti dnevi, v katerih je na zavodu v

ta namen vedno kdo na razpolago. Posebno primerno je, če pride več zanimancev skupaj, morda organizirajo potom enega ali drugega strokovnega društva. Jednako velja tudi za gospodinje, ki si lahko poleg gospodarskega obrata ogledajo tudi kmetijsko-gospodinjstvo šolo in dobe tam zaželjene nasvete.

Mariborski trg 24. februarja 1934. Pripeljanih je bilo 119 zaklanih svinj, cena mesu 12—13 Din, špehu 13—14; sena so pripeljali 18 voz po 25—28 Din (100 kg), otave 8 po 25—28, slame pšenične 3 po 22—23, ržene 2 po 22—23; pšenice 12 vreč po 1.25, rži 8 po 1, ječmena 16 po 1, koruze 18 po 1, ovsu 16 po 9.75—1, prosa 8 po 1.25, ajde 5 po 1, ajdovega pšena 6 po 3, fižola 15 po 2—3, krompirja 10 vozov s 164 vrečami po 0.75—1, čebule 32 vreč po 1—1.50. Cene česnu 8—10, zelju (glav., 3 voze) po 1—2, kislemu zelju 3, kisli repi 1.25—2, smetani 10—12, mleku 1.50—2.25, maslu surovemu 20—24, kuhanemu 28, čajnemu 28—32, domačemu siru 5—6, jajcem 0.50—0.75, jabolkom 6—8, hruškam 6, suhim slivam 8—12, orehom celim 9—10, luščenim 32; kokoši 188 po 20—30, piščancev 804 po 25—60 (par), gosi 6 po 40—50, puranov 14 po 45—60, rac 8 po 18—20, domačih zajcev 33 po 5—30 Din.

Prireditve in dopisi.

Št. 11j v Slov. gorica. Marijin vrtec ponovi v nedeljo dne 4. marca, ob treh popoldne v Slovenskem domu ljubko igrice »Širota Jerica«. Da bo lahko vsak otrok videl to igrico, smo za otroke znižali vstopnino na 1 Dinar. Vljudno vabljeni!

Absolventje kmetijskih strokovnih šol! V nedeljo dne 4. marca, ob 10. uri dopoldne, bo na Vinarški in sadjarski šoli v Mariboru občni zbor ustanovitve podružnice Zveze absolventov kmetijskih šol. Zato se udeležite člani in ne člani vsaj mariborske okolice.

Fram. Po novem letu je bilo tudi pri nas nekaj porok. Jožef Vrečko, cestar, je dobil v Laporju pridno nevesto Marijo Sagadin, Marija Trglavčnik pa v Majšpergu vrlega ženina Janeza Mohorko. Roziko Turner iz Pohorja je Henrik Kapun odpeljal seboj v sosedno Šmartno. Poročili so se nadalje Karol Štern iz Lokmerca in Angela Hojnik iz Gradišča, Jože Stavbar iz Frama in Marija Jerovšek iz Lokmerca, Jožef Grašič in Elizabeta Domačnik iz Frama. Da bi bili vsi srečni! — Dne 11. februarja je umrl v mariborski bolnišnici poštar Simon Cvahte. Po dveh letih bolezni in velikega trpljenja je zapustil staro bolešno, sedaj čisto osamljeno mamico, ki ji želimo tolažbe, njenemu sinu pa večni mir. Enako želimo pok. Juriju Oresiču in zalotoporočencu Francu Piršu, ki zapuščata potrti vdovi.

MALA OZNANILA

Čas prihaja, da si nabavite za Veliko noč dobro domačo obutev ročnega dela po zmernih cenah pri Francu Kokolu, čevljarškemu mojstru v Laškem. Istotam se dobi tudi usne in vse čevljarске potrebščine. 212

Trgovski pomočnik mešane stroke, mlad, vojaščine prost, nemščine več, z lepo pisavo, se sprejme. Ponudbe je poslati na upravo lista pod »U K«. 209

Sadno drevje za pomladno sajenje po nizki ceni oddaja Karel Gradišnik, Št. Janž pri Velenju. 206

Sprejem poročenega izurjenega hlapca h konjem, za kočijo, težko vožnjo in poljedelstvo s hmeljem, čegar žena ima poljska, vrtna in hišna dela opravljati. Ponudbe na upravo lista pod »Poštenost«. 207

Valilna jajca čistih štajerskih kokoši ima vsak čas za oddajo uprava veleposestva dr. Orniča, Št. Janž na Dravskem polju. 208

Mizarskega vajenca sprejem. Razboršek, Dravska ulica 4, Maribor. 210

Semena za vrt in polje, zajamčeno kaljiva, poljsko orodje, razno železnino in špecerijo priporoča Jos. Jagodič, Celje, Gubčeva ulica in Glavni trg. 208

Posestva, hiše, gostilne prodaja Posredovalnica Maribor, Slovenska ulica 26. 199

Lepo posestvo, veliko zidano poslopje, 12 oralov, sadonosnik, njive, travniki, gozd, se proda ali zamenja za hišo v Mariboru. Koradžija, Maribor, Stolna ulica 5. 198

Posestvo 15 oralov na prodaj, Gomile, zglasiti se je pri Mariji Rojko, Krčevine pri Vurbergu. 202

Proda se lepo rodovitno posestvo z gospodarskim poslopjem in mlinom, četrt ure od Sv. Trojice v Slov. gorica, 36 oralov. Izve se v gostilni Matjašič, Sv. Lenart v Sl. g. 201

Iščem malo posestvo v najem v okolici Maribora. Naslov v upravi lista. 203

Novi petrolej-motor 5 ks prodam za 3500 Din. Skrbinšek, Hajdina. 187

Hranilnica in posojilnica na Dobrni ima svoj redni letni občni zbor dne 19. marca 1934, ob 8. uri zjutraj. V slučaju nesklepčnosti se vrši pol ure pozneje ob vsaki udeležbi. 211

Prvovrstno sadno drevje komad po 5—6 Din prodaja Ivan Knuplež, drevsničar, Sv. Jurij v Slov. gorica. 204

Dam posestvo v najem. Trunkas Janez, Črmlenšak, Sv. Lenart v Slov. gorica. 205

Cerkovnik, mlad in pošten, z dobrimi izpričevali, išče službe. Naslov v upravi lista. 200

Pekovskega vajenca močnega sprejemem takoj. Pekarna Ernest Golob, Sv. Urban, Ptuj. 193

Sadno divjake nudi Čeh, Trnovska vas, Sv. Bolfank v Slov. gorica, Ptuj. 195

Najboljša sadno drevje dobite iz Gradišnikovih drevesnic, Šmarjeta pri Celju, po ceni 4—8 Din komad. Zahtevajte ponudbo! 196

Dekla, močna, poštena, zanesljiva pri svinjah, mora znati krave molziti, za vsa hišna in poljska dela porabljiva, se takoj sprejme. K. Kurnig, gostilna, Vitanje pri Celju. 194

Hranilno knjižico Ljudske posojilnice zamenjam za knjižico Dravske hranilnice, Celje. Svota 27.000—30.000 Din. Vprašati v pisarni dr. Antona Ogrizka, Celje. 186

Preša na prodaj, skoraj nova. Vpraša se pri Rudolfu Pečovnik, Zgornja Voličina 98, p. Sv. Lenart v Slov. gor. 178

Kupim malo ali srednje posestvo kjerkoli. Zupančič, Pesje, Videm, Krško. 180

Staro in novo vino, letnik 1932 in 1933, ima na prodaj cerkveno predstojništvo Sv. Jurij ob Pesnici. 184

Iščem službo k vprežni živini, star sem 30 let, nastopim takoj. Naslov: Anton Kolman v Drezini št. 53, p. Brežice. 181

Kolarski vajenec se takoj sprejme. Vpraša se pri Martin Brus, Breg pri Ptuj. 183

Novo pomladansko blago

prihaja za lepe obleke. Zato Vas vabimo, da si pred nakupom ogledate našo ogromno zalogo novosti. Od sedaj naprej prodajamo svilo po 10 Din, lepe cajge in druge (plavino) od 7 Din naprej, platno od 5 Din naprej. Vse je sedaj ceneje. Sprejemamo tudi hranilne knjižice v račun. 197

Trgovski dom
Maribor, Aleksandrova c. 23

Pozor! Pozor!

Za češčenja prsnetega Rešnjega Telesa je izšel nov molitvenik

„Pridite, molimo!“

ki obsega poleg običajnih molitev tudi šest molitvenih ur za skupne molitvene ure. Zelo priročna knjiga stane samo Din 16.— z rdečo obrezo in Din 20.— z zlato obrezo.

Knjiga se naroča pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

VSAK PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR ZAVARUJE

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE LE PRI

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI 167

PODRUZNICA: CELJE palača Lj. posojilnic. **GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR** Loška 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Uspch zdravljenja

je odvisen v prvi vrsti od spoznanja pravega vzroka bolezni, kakor nas tudi sama narava s tem, da čutimo bolečine, hoče opozarjati, kje je zdravje v nevar-

nosti. Pri revmatičnih boleznih, prehladu, za masažo, pri trganju v členkih, bolečinah v križu, na obrazu ali po vsem telesu, imajo radi pri hiši pravi Fellerjev Elsa fluid, ki se rabi že nad 36 let. Fellerjevo Elsa fluid se dobiva v lekarnah in zadevnih trgovinah po 6 Din, 9 Din in 26 Din. Po pošti najmanj 1 zavoj

(9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velikih specialni steklenici) 58 Din, 3 taki zavoji samo 139 Din pri lekarnarju Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341 Savska banovina.

Odobr. od Min. soc. pol. i nar.

zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932

1117

Pomnite! Elsa fluid ostane Elsa fluid!

Kmetje-dolžniki! Pri ureditvi Vaših dolgov ste ali bodete naleteli na razne ovire, kljub temu, da ste zaščiteni. Obračajte se za pomoč vselej na »Zaščito«, edino zadrugo te vrste v Sloveniji, ki na zadrugi podlagi urejujejo za svoje člane tudi vse po uredbi o zaščiti kmeta. »Zaščita«, reg. zadruga z o. zavezo, Ljubljana, Masarykova 14 II. 182

Najboljše in najcenejše letno blago dobi se v trgovini **Josip Tušak** pri Sv. Antonu, zato se priporoča v obilen obisk. 190

Prilnega vajenca sprejme krojač Jakob Bela v Sv. Urbanu pri Ptuj. 185

Vsem dolžnikom! Za Vas posluje »Zaščita«, reg. zadruga z omejeno zavezo, Ljubljana, Masarykova cesta 14 II. Zaupajte Vaše težave, poverite ureditev Vaših obveznosti zadrugi, ki je v neštetihi slučajih posredovala med upniki in dolžniki z dokazanimi in odličnimi uspehi.

Mladi poročenci! Nudi se prilika kupiti lično kompletno spalnico, mehki les, ter kuhinjske posode in drugo pohištvo v Mariboru pri Novaku, Cankarjeva ulica 18. 148

Koža vseh vrst divjačine kupujem. P. Semko, krznar, barvanje in strojenje kožuhovine, Maribor, Gosposka ulica 37. 1136

Kupim obveznice vojne škode in drugih drž. papirjev po najvišji dnevni ceni. Ponudbe na M. Samec, Maribor, Zrinskega trg 7. 139

Trsne škarje, semena, zajamčeno kaljiva, špacerijsko blago, železnino kupujte pri Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg, Gubčeva ul. 154

Preteklo leto ste morda pozabili, toda v tem letu ne smete! — Toda kaj?

Naročite tudi vi Sv. pismo!

Sv. pismo je knjiga božjal Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanje apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanje apostolov.

V teh težkih časih pomanjkanja denarja smo sklenili omogočiti vsaki družini nakup Sv. pisma. Zato smo nastavili sledeče cene:

Novi zakon (obseg knjige 541 strani) stane broširan Din 6 —, polplatno vezan Din 8 — in celoplatno vezan Din 15 —.

Pri teh cenah se plača papir in knjigovezniško delo. Vse prestavljanje in tiskanje pa je zastoj. Po teh cenah pa prodajamo le sedanjo zalogo in knjige ne bomo ponatisnili. Zato opozarjamo vse, ki si hočejo pravočasno oskrbeti Sv. pismo, da si naročijo čimprej. Za poštnino je priračunati še 2 Din za komad in potem lahko pošljejo v znamkah.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

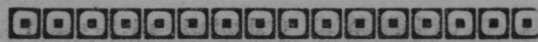
r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Želite kaj kupiti?

Med 100.000 našimi tedenskimi čitatelji ima gotovo kdo, kar vi želite kupiti! Z malim oglasom »Slov. gospodarja« se boste znašli!

Škropilnice, samodelne za sadno drevje peronospora škropilnice

ceplni vosek v škatljah po ¼, ½ po 44 D kg. Zahtevajte navodila in cenik! 124

Josip Videmšek, Maribor, Koroševa ulica 23.

Zopet volitve!

Kam gremo po spomladansko blago? Odločitev je lahka!

Vsi v veletrgovino z manufakturnim blagom

Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica 15. 157

tam se prodaja vedno po najugodnejših cenah
fabriško platno ena širina že od Din 4.50 nap.
fabriško platno dvoj. šir. že od Din 13.— nap.
belo platno ena širina že od Din 6.— nap.
oksford za delav. srajce že od Din 6.— nap.
svileni robci že od Din 20.— nap.
oksford srajce za delavce že od Din 20.— nap.
bele srajce z bel. svil. efekt. prs. Din 24.— nap.
moške gate iz molinosa že od Din 12.— nap.
sukno v raznih vzorcih 140 cm šir. že od Din 28.— nap.

Posebno velika izbira blaga za birmance!

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker je trgovina v stranski Gosposki ulici, mora ceneje prodajati, da z nizko ceno stranko privabi!

Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.

Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.

Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Nizke cene! — Prosti ogled vseh zalog! — **Vljudna postrežba!** — Vam jamči za dober nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Za pomladansko in poletno sezijo

si nabavite raznovrstno modno in manufakturno blago po zelo ugodnih cenah pri 183

Franjo Majer
Maribor, Glavni trg 9

Semena

vsakovrstna kakor: travna, deteljna, zelenjadna in cvetlična, posebno pa za

peso

neprekosljive kakovosti in kaljivosti, Vam priporoča v nakup staroznana trvdka

M. Berdajs, Maribor 189

Ustanovljena 1869. — Telefon št. 23-51 (interurban)

Ceniki na razpolago!

Tajnost ni,

pač pa splošno znano in boste tudi Vi zadovoljni, ako se pri nakupu 144

oblek klobukov čevljev

i. t. d. z zaupanjem potrudite v trgovino konfekcije

Jakob Lah
Maribor, Gl. trg 2

Ogled brezobvezen. — Zahtevajte brezplačen cenik!

Žični vložki
kom. po Din 100.—

Žični vložki iz izvanredne trde žice kom. po Din 150.—
 Afrik madrace 3delne Din 250.—
 Pri naročilu se prosi natančna notranja mera postelje. 364

„WEKA“ MARIBOR
Aleksandrova cesta 15.

!
OGLASI
v »Sl. gospodarju«
imajo najboljši
uspeh!

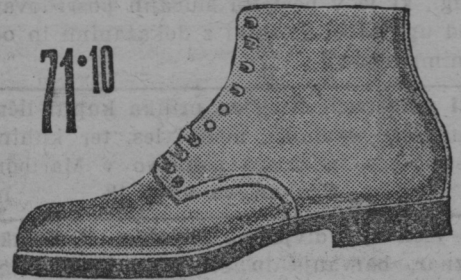
62¹⁰

3925—03

Za delo, za štrpac, za blato in vodo praktični čevlji iz boksa z neraztrgljivimi gumijastimi podplati.

71¹⁰

0167

Čevlji iz mastne kravine z gumijastimi podplati, ki izdrže trikrat več kot usnjeni.

Plato

Veвериčje in druge kože od divjačine kupeje po najvišji ceni; L. Ratej Slovenska Bistrica. 38

2

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih obrestnje najboljše. . . .
 Denar je pri njej naložen popolnoma varno. . . .

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem!